

Plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2022–2025

Královéhradecký kraj

2022

Obsah

1.	Úvod	3
1.1	Východiska	3
1.2	Cíl	4
2.	Situace osob se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji	5
3.	Struktura Krajského plánu	15
4.	Strategické oblasti Krajského plánu	15
4.1	Rovné zacházení a ochrana před diskriminací	15
4.2	Osvětová činnost	16
4.3	Přístupnost staveb a dopravy	17
4.4	Přístupnost informací a služeb veřejné správy	24
4.5	Rizikové situace a krizové řízení	26
4.6	Rovnost před zákonem	28
4.7	Sociální oblast, podpora života v rodině a nezávislého života	30
4.8	Vzdělávání a volný čas	35
4.9	Zdraví a zdravotní péče	38
4.10	Zaměstnávání a rehabilitace	42
4.11	Kultura a sport	45
4.12	Koordinace a monitorování plnění Krajského plánu, participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných	48
5.	Používané zkratky	50
6.	Seznam zdrojů	51
7.	Seznam tabulek	54

1. Úvod

1.1 Východiska

Královéhradecký kraj si uvědomuje odpovědnost přispívat k odstraňování bariér, které brání osobám se zdravotním postižením v účasti na plnohodnotném životě a zapojení do společnosti. Jedná se o činnost průřezovou, zasahující do řady kompetenčních oblastí kraje a jeho orgánů v samostatné i přenesené působnosti. Od roku 2004 Královéhradecký kraj deklaruje svůj závazek participovat na podpoře a prosazování práv osob se zdravotním postižením a zvyšování kvality jejich života přijetím dokumentu, který formuluje cíle a opatření přispívající ke zlepšení v oblastech, v nichž kraj působí.

První Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje schválilo Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje v roce 2004, další v letech 2007, 2010 a 2014. Poslední dokument, Plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2018–2021, byl schválen Zastupitelstvem Královéhradeckého usnesením č. ZK/11/812/2018 ze dne 26. 3. 2018 resp. jeho platnost prodloužena usnesením č. ZK/30/2382/2020 ze dne 14. 9. 2020 o jeden rok, tj. platnost dokumentu byla stanovena na období 2018–2021.

Přípravu aktualizovaného Plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2022+ schválila Rada Královéhradeckého kraje usnesením č. RK/28/1496/2021 ze dne 6. 9. 2021.

Aktualizace Plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2022–2025 (dále jen Krajský plán) byla připravena Komisí Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením (dále jen Komise), poradním a iniciativním orgánem Rady Královéhradeckého kraje, v úzké spolupráci se zástupci vybraných odvětvových odborů Krajského úřadu Královéhradeckého kraje (dále jen Krajského úřadu).

Východiskem pro zpracování Krajského plánu je klíčový mezinárodní dokument Úmluva o právech osob se zdravotním postižením¹, kterou je Česká republika vázána, a dále Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025², schválený Vládou ČR, jehož cílem a účelem je navázat na dosud realizovanou státní politiku v této oblasti, pokračovat v prosazování a podpoře integrace osob se zdravotním postižením a prostřednictvím konkrétních opatření naplňovat jednotlivé články Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. Dále jsou bezesporu východiskem předcházející Krajské plány, na které dokument navazuje.

Komise svým usnesením č. 3/2/2022 ze dne 9. března 2022 doporučila Radě Královéhradeckého kraje projednat Plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje na období 2022–2025 a následně dokument předložit ke schválení Zastupitelstvu Královéhradeckého kraje.

---

¹ Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, č. 10/2010 Sb. m. s. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvzpo/dokumenty/Umluva-ve-sbirce.pdf> a <https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvzpo/dokumenty/Umluva-oprava-prekladu-ve-sbirce.pdf>

² Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, schválený vládou České republiky usnesením č. 761 z dne 20. července 2020. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvozp/dokumenty/Narodni-plan-2021-2025.pdf>

Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje svým usnesením č. ZK/12/839/2022 ze dne 2.5.2022 Plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2022–2025 schválilo.

1.2 Cíl

Cílem dokumentu je deklarovat a zajistit komplexní přístup k řešení kvality života občanů se zdravotním postižením na území Královéhradeckého kraje.

Zastupitelstvo Královéhradeckého kraje schválením tohoto dokumentu přijímá odpovědnost za participaci na podpoře rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a zlepšování kvality jejich života na svém území a v rámci svých kompetencí.

2. Situace osob se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji

Aktuální informace o situaci osob se zdravotním postižením v České republice přineslo **Výběrové šetření osob se zdravotním postižením v roce 2018**, realizované Českým statistickým úřadem, metodou šetření v domácnostech³. Šetření je reprezentativní pro populaci osob ve věku 15 a více let, žijících v soukromých domácnostech na území České republiky (tj. mimo děti a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti, kterým je věnována samostatná studie⁴). Dle provedeného šetření bylo v roce 2018 mezi obyvateli České republiky ve věku 15 a více let, kteří žili v soukromých domácnostech, přibližně 13 % (cca 1 152 000) osob, které byli kvůli zdravotním problémům dlouhodobě omezeni ve vykonávání běžných činností. Přepočteno na Královéhradecký kraj šlo o cca 60 tis. osob. U více než poloviny (56 %) z nich byl zhoršený zdravotní stav posouzen lékařem a byl jim přiznán invalidní důchod nebo příspěvek na péči nebo na mobilitu nebo získali průkaz osoby se zdravotním postižením (TP, ZTP, ZTP/P). Ženy tvoří 56 % sledované populace osob se zdravotním postižením, ve věkové skupině do 34 let tvoří muži 55 %, ve vyšších věkových skupinách se poměr obrací. Výrazný je podíl žen ve věkové skupině nad 80 let, kde činí 71 %. 58 % osob se zdravotním postižením je ve starobním důchodu. Zpráva z realizovaného šetření přináší následující shrnutí:

- S věkem se zastoupení osob se zdravotním postižením v populaci zvyšuje, mezi 65 až 79letými tvoří čtvrtinu a mezi seniory nad 80 let je už osobou se zdravotním postižením každý druhý (56 %).
- Cca 40 % osob uvedlo, že se kvůli zdravotním problémům cítí vážně omezeni a 60 %, že jsou omezeni, ale ne vážně. Vážné omezení častěji udávají osoby, jejichž zdravotní stav jako dlouhodobě nepříznivý posoudil lékař při rozhodnutí o přiznání nějaké sociální podpory.
- Osoby se zdravotním postižením jsou z jedné čtvrtiny ovdovělé, v mladším věku zůstávají častěji svobodné.
- Osoby se zdravotním postižením dosahují častěji nižšího vzdělání, než je tomu u celkové populace.
- Pracuje 19 % osob se zdravotním postižením. Většina (59 %) osob se zdravotním postižením pobírá starobní důchod a nepracuje. Téměř třetina osob se zdravotním postižením jsou příjemci invalidního důchodu, z nichž pracuje každý třetí.
- Zdravotní postižení se nejčastěji, u 830 tisíc osob, projevuje v pohybové oblasti. Následuje oblast postižení vnitřních orgánů a kůže (252 tis.), postižení zraku, dále postižení mentální, duševní onemocnění a poruchy chování, postižení sluchu, a nakonec hlasová a řečová. Zpravidla však jde o postižení kombinované, ve více oblastech. Oblasti a příčiny postižení (onemocnění vzniká v průběhu života, vrozená, vada, úraz či kombinace příčin) se liší v závislosti na věku.
- Kompenzační pomůcky používá 54 % osob se zdravotním postižením. Z těch, kteří je nevyužívají, by ale 7 % osob pomůcku potřebovalo, jen ji z různých důvodů nemá. Také 30 % osob, které pomůcky využívají, by potřebovalo pomůcku další nebo jinou. Kompenzační pomůcky chybí 19 % osob se zdravotním postižením.

---

³ *Výběrové šetření osob se zdravotním postižením v roce 2018* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 11.10.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/90600407/26000619.pdf/b1d5a2b3-a309-4412-a962-03d847d3d1a0?version=1.5>

⁴ *Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti - 2017, 2018* [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 26.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/deti-se-zdravotnim-postizenim-a-osoby-se-zdravotnim-postizenim-zijici-mimo-soukrome-domacnosti-2017-2018>

- Pomoc druhé osoby využívá 52 % osob se zdravotním postižením. Pro 15 % z nich není poskytovaná pomoc dostatečná a pomoci by potřebovali více. Pomoc chybí 5 % z těch, kterým se zatím žádná nedostává. Celkově tak pomoc chybí cca 10 % osob se zdravotním postižením.
- Nejvýznamněji jsou tito lidé omezeni v možnosti věnovat se svým zálibám a koníčkům a najít a udržet si zaměstnání, což trápí především mladší osoby. Jako značně omezené vnímají kvůli zdravotním problémům také své možnosti navazovat a udržovat vztahy s druhými a rodinou a zapojovat se do společenských aktivit.
- Téměř 40 % osob se zdravotním postižením uvedlo, že jim v životě vzhledem k jejich zdravotnímu postižení nic výrazně nechybí. Pokud se ovšem lidé vyjádřili, co jim v životě chybí, nejčastěji to byly finance (31 %), dostupná zdravotní péče či vhodná léčba (23 %) a podpora a vstřícnost ze strany státu (13 %).
- U mladších osob mezi 30 a 49 lety to často bylo pracovní uplatnění (25 %) a naopak osobám nad 75 let chybí bezbariérovost, ať už v domácím prostředí (15 %) či veřejném prostoru (13 %).

Pro účely popisu situace osob se zdravotním postižením jsou doplněny další dílčí ukazatele, které situaci osob s postižením ozřejmí. Pro sjednocení s ukazateli sledovanými při zpracování Plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2018–2021 jsou data uváděna za celou populaci (tedy vč. dětí do 15 let, resp. do 14 let včetně, pokud je daný ukazatel pro tuto cílovou skupinu relevantní, a osob se zdravotním postižením žijících mimo soukromé domácnosti).

Z níže uvedené informace o průměrném měsíčním počtu vyplacených dávek⁵ vyplývá, že cca 1/3 osob se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji je příjemcem příspěvku na péči⁶. Z ukazatelů, kterými jsou počet příjemců příspěvku na péči, resp. průměrný měsíční počet vyplacených dávek příspěvku na péči, je zřejmé, že dlouhodobě v rámci ČR počet příjemců příspěvku na péči narůstá, Královéhradecký kraj není výjimkou. Ženy tvoří více než 60 % příjemců příspěvku na péči. Se zvyšujícím se věkem, stoupá počet příjemců na péči ve věkových skupinách nad 65 let. Mírný je také nárůst příjemců v dětské populaci.

Tabulka 1 Příspěvek na péči – průměrný měsíční počet vyplacených dávek

Příspěvek na péči	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek ¹⁾
-------------------	--

⁵ Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – Příspěvek na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů [online].

Praha: Český statistický úřad [cit. 22.11.2021]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2014>
<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2015>
<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2016>
<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2017>
<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2018>
<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2019>
<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2020>

⁶ Dle § 7 odst. Zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění (dále jen „zákon“), se příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládnání základních životních potřeb osob. Nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1 zákona, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnání základních životních potřeb v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8 zákona, pokud jí tuto pomoc poskytuje osoba blízká nebo asistent sociální péče uvedený v § 83 zákona nebo poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb podle § 85 odst. 1 zákona, nebo dětský domov, anebo speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Královéhradecký kraj	17 771	18 213	18 577	19 108	19 470	19 900	20 389	20 721

¹⁾ včetně zpětně vyplacených dávek

Tabulka 2 Příspěvek na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů v prosinci 2020⁷

ČR, kraje	Příjemci příspěvku na péči celkem (tis.)	v tom podle stupně závislosti			
		I.	II.	III.	IV.
Muži					
Česká republika	140,7	37,2	45,2	37,6	20,7
Hl. m. Praha	11,4	3,1	3,8	3,1	1,5
Středočeský	15,5	4,1	5,1	4,1	2,3
Jihočeský	8,3	2,1	2,7	2,2	1,3
Plzeňský	8,2	2,0	2,7	2,3	1,2
Karlovarský	3,9	1,1	1,2	1,0	0,5
Ústecký	13,2	3,9	4,5	3,3	1,6
Liberecký	6,2	1,6	2,0	1,7	0,9
Královéhradecký	7,9	2,1	2,7	2,1	1,0
Pardubický	7,6	2,0	2,5	2,1	1,1
Vysočina	7,2	1,7	2,2	2,1	1,1
Jihomoravský	16,8	4,4	5,2	4,4	2,6
Olomoucký	8,9	2,5	2,7	2,3	1,4
Zlínský	8,6	2,2	2,6	2,4	1,5
Moravskoslezský	17,0	4,5	5,3	4,5	2,7
Ženy					
Česká republika	218,9	62,7	69,3	54,0	33,0
Hl. m. Praha	18,9	5,9	6,1	4,4	2,6
Středočeský	23,6	6,7	7,7	5,7	3,5
Jihočeský	13,4	3,7	4,2	3,4	2,1
Plzeňský	12,3	3,0	4,1	3,2	1,9
Karlovarský	5,7	1,6	1,8	1,4	0,9
Ústecký	18,1	5,7	6,2	4,1	2,1
Liberecký	9,4	2,7	3,0	2,4	1,3
Královéhradecký	12,5	3,5	4,1	3,2	1,7
Pardubický	11,5	3,2	3,8	2,9	1,6
Vysočina	11,5	3,0	3,5	3,0	2,0

⁷ Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2020 - Příspěvek na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů v roce 2020 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 22.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2020>. Pozn. V roce 2020 došlo meziročně k dílčímu poklesu počtu celkového počtu příjemců v Královéhradeckém kraji oproti prosinci roku 2019.

Jihomoravský	26,9	7,7	8,3	6,7	4,2
Olomoucký	14,1	4,4	4,3	3,3	2,2
Zlínský	14,4	3,9	4,3	3,8	2,5
Moravskoslezský	26,7	7,7	8,0	6,6	4,5

Tabulka 3 Příspěvek na péči podle věku v Královéhradeckém kraji⁸

Rok	Příjemci příspěvku v prosinci (tis.)	v tom podle věku oprávněné osoby				
		1–17	18–49	50–64	65–79	80+
2019	20,7	1,9	2,4	2,0	5,6	8,8
Rok	Průměrný měsíční počet vyplacených dávek (tis.)	v tom podle věku oprávněné osoby				
		1–17	18–49	50–64	65–79	80+
2018	19,9	1,8	2,4	2,0	5,1	8,6
2017	19,5	1,7	2,4	2,0	4,8	8,4
2016	19	1,7	2,3	2,0	4,6	8,4

Od roku 2015 se meziročně zvyšuje vyplacený počet příspěvků na mobilitu⁹. Příjemci příspěvku na mobilitu je cca 21 % osob se zdravotním postižením.

Tabulka 4 Vývoj počtu dávek pro osoby se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji v letech 2013–2020 – příspěvek na mobilitu

Královéhradecký kraj	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
příspěvek na mobilitu ¹⁾	13 828	13 736	14 235	14 422	14 709	14 861	15 006	15 040

⁸ *Statistické ročenky Královéhradeckého kraje – 2020, 2019, 2018, 2017* [online]. Hradec Králové: Krajská správa Českého statistického úřadu v Hradci Králové [cit. 29.11.2021]. Dostupné z:

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2020: <https://www.czso.cz/csu/czso/22-socialni-zabezpeceni-37k2dwahs3>

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2019: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-kralovehradeckeho-kraje-2019>

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2018: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-kralovehradeckeho-kraje-2018>

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2017: <https://www.czso.cz/csu/czso/22-socialni-zabezpeceni-2vjgpu4o9b>

⁹ Dle § 6 Zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, má nárok na příspěvek na mobilitu osoba starší 1 roku, která má nárok na průkaz osoby se zdravotním postižením označený symbolem „ZTP“ nebo „ZTP/P“, který byl přiznán podle předpisů účinných od 1. ledna 2014, opakovaně se v kalendářním měsíci za úhradu dopravuje nebo je dopravována a nejsou jí poskytovány pobytové sociální služby podle zákona o sociálních službách v domově pro osoby se zdravotním postižením, v domově pro seniory, v domově se zvláštním režimem nebo ve zdravotnickém zařízení ústavní péče. Osobě, které jsou poskytovány pobytové sociální služby, pokud splňuje ostatní podmínky, může být příspěvek na mobilitu přiznán z důvodů hodných zvláštního zřetele.

(průměrný měsíční počet vyplacených příspěvků)								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

¹⁾ včetně zpětně vyplacených dávek

Dalším ukazatelem je počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením. Držitelem průkazu osoby se zdravotním postižením může být až cca 28 % osob se zdravotním postižením.

Tabulka 5 Počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji k 31. 12.¹⁰

Královéhradecký kraj	Držitelé průkazů		z toho průkazy					
			TP		ZTP		ZTP/P	
	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let	celkem	z toho do 18 let
2017	18 943	902	1 040	39	12 790	312	5 113	551
2018	20 018	909	1 218	35	13 627	327	5 173	547
2019	21 028	934	1 350	32	14 405	360	5 273	542
2020	21 583	902	1 432	26	14 898	379	5 253	497

Více než 30 % osob se zdravotním postižením jsou příjemci invalidních důchodů. Celkový počet příjemců invalidních důchodů se nemění, částečně se mění struktura, kdy mírně klesá v počet příjemců invalidních důchodů pro invaliditu III. stupně a mírně narůstá počet příjemců invalidních důchodů pro invaliditu I. a II. stupně.

Tabulka 6 Příjemci důchodů podle druhu důchodu (dle stupně invalidity) v Královéhradeckém kraji k 31. 12.¹¹

Královéhradecký		invalidní pro invaliditu stupně
-----------------	--	---------------------------------

¹⁰ Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením podle krajů k 31. 12. [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 23.11.2021]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2017>

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2018>

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2019>

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2020>

¹¹ Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – Příjemci důchodů podle druhu důchodu a krajů k 31. 12. [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 23.11.2021]. Dostupné z:

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2016>

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2017>

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2018>

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2019>

<https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2020>

	invalidní celkem	III.	II.	I.
2016	22 691	10 998	3 589	8 104
2017	22 638	10 704	3 747	8 187
2018	22 545	10 373	3 901	8 271
2019	22 545	10 161	3 995	8 389
2020	22 569	9 908	4 086	8 575

Osoby s postižením v duševní oblasti bývají nadále omezovány ve svéprávnosti. Zásahy do jejich právní způsobilosti jim způsobují především další omezení a překážky v běžném životě. V případech, kdy nevykonávají funkci opatrovníka blízké osoby (nemůže-li být opatrovníkem ustanovena osoba, kterou opatrovanec navrhl (zejména na základě předběžného prohlášení), příbuzný, osoba blízká nebo jiná vhodná fyzická osoba), ustanoví soud opatrovníkem orgán místní správy (obec). K 31. 3. 2021 v Královéhradeckém kraji vykonávalo funkci veřejného opatrovníka 106 obcí celkovému počtu 790 opatrovanců. Oproti roku 2017 jde o více než 10% nárůst počtu opatrovanců.¹² Počet osob omezených ve svéprávnosti v ČR narůstá, k 31. 12. 2018 žilo v ČR 41 052 osob omezených ve svéprávnosti, oproti roku 2015 jde o nárůst o cca 3,4 tis. osob.¹³

Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Uchazeči o zaměstnání se zdravotním postižením¹⁴

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2020 a strategie APZ pro rok 2021 uvádí, že „v porovnání s rokem 2019, došlo k nárůstu evidovaných osob se zdravotním postižením (dále jen „OZP“) o 16,4 % (z 1 584 na 1 843). Z celkového počtu nezaměstnaných bylo v prosinci roku 2020 16 % OZP, meziročně se však jednalo o snížení o 1,5 p. b. Ve čtyřech okresech došlo ke snížení, kdy největší pokles byl v okresech Hradec Králové (3,4 p. b.), Jičín (3,3 p. b.) a Rychnov nad Kněžnou (3 p. b.), naopak ke zvýšení došlo v okrese Náchod o 1,2 p. b.“

Tabulka 7 Vývoj nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji v letech 2016–2020

Ukazatel (celkový počet)	Stav k 31. 12.	k 31.10. ¹⁵

¹² Veřejné opatrovnictví - Odkazy na tabulky s počtem opatrovanců v jednotlivých obcích dle krajů [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2020. Poslední změna k 18. červnu 2021. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/verejne-opatrovnictvi.aspx>.

Pozn. K 31. 3. 2017 v Královéhradeckém kraji vykonávalo funkci veřejného opatrovníka 91 obcí celkovému počtu 708 opatrovanců.

¹³ JURČÁKOVÁ Lubica, IVANOVÁ Kateřina, NECHANSKÁ Blanka a PÁNEK David Pánek. Duševní poruchy a omezení svéprávnosti v České republice v regionálním pohledu. *Demografie* [online]. 2020, 62: 91–101 [cit. 23.11.2021]. ISSN 1805-2991. Dostupné z: [5a5ece00-b33b-43dc-9f00-8f960c4b1b0d](https://www.czo.cz/5a5ece00-b33b-43dc-9f00-8f960c4b1b0d) (czso.cz). Pozn. K 31. 12. 2015 šlo o 37 635 osob.

¹⁴ Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2020 a strategie APZ pro rok 2021 [online]. Hradec Králové: Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Královéhradeckém kraji [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: https://www.uradprace.cz/documents/37855/902175/Rocni_HKK_2020.pdf/f912d173-e12c-52f4-3690-ca39bc26c477

¹⁵ Měsíční statistická zpráva, říjen 2021 [online]. Hradec Králové: Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Královéhradeckém kraji [cit. 29.11.2021]. Dostupné z:

		2016	2017	2018	2019	2020	2021
Evidovaní uchazeči o zaměstnání		14 770	10 483	8 968	9 076	11 483	9 782
Z toho	Ženy	7 965	5 145	4 560	4 397	5 589	5 163
	Absolventi a mladiství	803	561	497	510	626	714
	Uchazeči se zdravotním postižením	2 171	1 887	1 770	1 584	1 843	1 757
	Podíl uchazečů/OZP v %	14,7	18,0	19,7	17,5	16,1	18,0
Uchazeči s nárokem na Pvn		4 187	3 894	3 755	3 949	4 538	3 371
Podíl nezaměstnaných osob v %		3,9	2,7	2,3	2,4	3,1	2,6
Volná pracovní místa		6 441	8 816	12 848	14 686	11 581	12 719
Z toho volná místa pro OZP					501	400	633
Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo		2,3	1,2	0,7	0,6	1	0,8
Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo OZP					3,2	4,6	2,8

Zpráva dále zmiňuje dopady koronavirových opatření na práci s cílovou skupinou uchazečů se zdravotním postižením, resp. aspekty, s nimiž se pracovníci Úřadu práce a uchazeči v rámci pandemie potýkali, poukazuje na značný zájem o zaměstnávání osob s postižením (vzhledem k velkému počtu uznaných zaměstnavatelů na chráněném trhu práce). Dále zmíněný dokument uvádí přehled nejčastěji nabízených možností pracovního uplatnění pro osoby s postižením a současně upozorňuje na nesoulad nabídky s možnostmi osob s postižením (schopnostmi, dovednostmi a bariérami v podobě zdravotních omezení). Dle zprávy je také nezanedbatelný podíl osob s postižením, zejména příjemců invalidního důchodu, v evidenci ÚP pouze z důvodu úhrady zdravotního pojištění či pro jistotu, aby případně měli splněné zákonné podmínky pro následné přiznání starobního důchodu. Co se týče volných pracovních míst, ke konci roku 2020 bylo z celkového počtu nahlášených volných míst 400 (z celkového počtu 11 581) vhodných pro osoby se zdravotním postižením, meziročně došlo k poklesu o 20,2 %. V kraji na jedno volné pracovní místo vhodné pro OZP připadaly 4,6 OZP, nejhorší situace byla v okrese Jičín (9 UoZ OZP/1 VPM OZP), Trutnov (7,0), naopak nejlepší v okrese Náchod (2,7).

Od roku 2018 je legislativně upraven pojem „chráněný trh práce“. Počet uznaných zaměstnavatelů na chráněném trhu práce, resp. těch zaměstnavatelů, kterým je poskytován příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce dle § 78a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen Zákona o zaměstnanosti), se v posledních letech mírně zvýšil. Počet osob se zdravotním postižením, jejichž zaměstnání je podpořeno příspěvkem, se zvýšil v roce 2018, od roku 2019 tento počet poklesl a dále v zásadě stagnuje.

https://www.uradprace.cz/documents/37855/2041778/Mesicni_HKK_10_2021.pdf/0f39b255-b84d-d37f-a444-fc8058290263

Tabulka 8 Počet zaměstnavatelů na chráněném trhu práce, kteří jsou příjemci příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce OZP dle §78a) (dříve §78) Zákona o zaměstnanosti.¹⁶

Počet zaměstnavatelů OZP dle §78a) (dříve §78) ZoZ ¹⁷							
okres:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	1.pol. 2021
HK	46	54	55	49	59	56	60
JC	18	18	24	25	27	31	30
NA	45	45	46	43	48	46	49
RK	11	15	17	16	15	15	16
TU	57	60	62	55	58	55	56
celkem:	177	192	204	188	207	203	211

Tabulka 9 Počet osob se zdravotním postižením, jejichž zaměstnání je podpořeno příspěvkem na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce dle §78a) (dříve §78) Zákona o zaměstnanosti.¹⁸

Počet OZP dle §78a) (dříve §78) ZoZ							
okres:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	1.pol. 2021
HK	687	745	782	764	905	896	890
JC	551	615	732	1 160	785	778	805
NA	1 363	905	990	957	914	878	906
RK	138	218	279	357	316	307	313
TU	401	490	476	474	467	447	458
celkem:	3 140	2 973	3 259	3 712	3 387	3 306	3 372

Tabulka 10 Vynaložené finanční prostředky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle §78a) (dříve §78) Zákona o zaměstnanosti (v mil. Kč).¹⁹

Vynaložené finanční prostředky na podporu zaměstnávání OZP dle §78a) (dříve §78) ZoZ v mil. Kč)						
rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
objem v mil. Kč	253,00	257,90	304,10	366,80	408,60	438,70

Vývoj realizace vybraných nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti určených na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji je uveden v Tabulce č. 11.

¹⁶ Data poskytnuta Krajskou pobočkou v Hradci Králové Úřadu práce ČR.

¹⁷ Dle informace z Krajské pobočky v Hradci Králové Úřadu práce ČR je počet uznaných zaměstnavatelů OZP v kraji (§78 ZoZ) mírně vyšší (224), ne všichni žádají příspěvek dle §78a). Důvodem může být, že v konkrétním čtvrtletí např. nesplňují podmínky pro příspěvek dle §78a).

¹⁸ Data poskytnuta Krajskou pobočkou v Hradci Králové Úřadu práce ČR.

¹⁹ Data poskytnuta Krajskou pobočkou v Hradci Králové Úřadu práce ČR.

Tabulka 11 Vývoj realizace vybraných nástrojů APZ pro OZP v Královéhradeckém kraji²⁰

Nástroje APZ pro OZP							
vybrané nástroje APZ:	2015	2016	2017	2018	2019	2020	1.pol. 2021
zřízení místa pro OZP	60	73	11	6	13	17	7
SVČ (samostatně výdělečná činnost) – OZP - zřízení	1	0	2	0	0	1	0
SVČ (samostatně výdělečná činnost) - provoz	5	8	8	14	11	12	0

Situace dětí se zdravotním postižením

Co se týče skupiny dětí se zdravotním postižením (ve věku do 14 let), věnuje se zmapování dostupných zdrojů dat, sestavení statistik a analýze dat studie **Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti – 2017, 2018.**²¹

Dle této studie činil v roce 2018 odhad celkového počtu dětí se zdravotním postižením 117,0 tis., což představovalo 7,0 % všech dětí v daném věku (u dívek 4,6 % a u chlapců 9,2 %). Odhad celkového počtu a podílu dětí se zdravotním postižením v České republice ve studii vycházel primárně ze školských dat, a to mj. pro širokou škálu zahrnutých postižení z hlediska druhů i závažnosti. V Královéhradeckém kraji činil v roce 2018 odhad prevalence zdravotního postižení u dětí ve věku 0–14 let 10,4 % u chlapců a 5,6 % u dívek, šlo tedy o cca 4,5 tis. chlapců a 2,3 tis. dívek.

Co se týče vybraných ukazatelů, které v zásadě implikují, že se jedná o děti s vyšší mírou závažnosti zdravotního postižení, je situace v Královéhradeckém kraji následující. Co se týče příjemců příspěvků na péči, činil jejich počet v prosinci roku 2019 ve věkové skupině 0-17 let celkem 1,9 tis.²² (pozn. Propočteno na počet dětí se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji dle výše uvedené zprávy je příjemci příspěvku na péči je téměř 30 % dětí se zdravotním postižením). Mezi držiteli průkazu osob se zdravotním postižením podle krajů bylo k 31. 12. 2020 v Královéhradeckém kraji 902 osob do 18 let (TP – 26, ZTP – 379 a ZTP/P – 497 osob).

Zpráva ze studie Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti – 2017, 2018²³ dále přináší informace o struktuře dětí s postižením ve školách.

Podíl dětí se zdravotním postižením k 30. 9. 2018 v Královéhradeckém kraji činil v mateřských školách 4,4 %, v základních školách 11,2 %. Podle druhu postižení byly u dětí se zdravotním postižením

²⁰ Data poskytnuta Krajskou pobočkou v Hradci Králové Úřadu práce ČR.

²¹ Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti - 2017, 2018 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 26.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/deti-se-zdravotnim-postizenim-a-osoby-se-zdravotnim-postizenim-zijici-mimo-soukrome-domacnosti-2017-2018>

²¹ Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – Příspěvek na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů [online].

²² Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2020 [online]. Hradec Králové: Krajská správa Českého statistického úřadu v Hradci Králové [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/22-socialni-zabezpeceni-37k2dwahs3>

²³ Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti - 2017, 2018 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/deti-se-zdravotnim-postizenim-a-osoby-se-zdravotnim-postizenim-zijici-mimo-soukrome-domacnosti-2017-2018>

v mateřských školách nejvyšším podílem, s více než 50 %, zastoupeny závažné poruchy řeči, následované kombinovaným postižením zjištěným u 13,3 % dětí se zdravotním postižením, závažnými vývojovými poruchami (9,9 %), autismem (9,9 %) a postižením mentálním (6,4 %). Co se týče základních škol, středních škol a konzervatoří byly nejčastějším postižením dětí závažné vývojové poruchy učení s výskytem u 3,8 % dívek a 7,7 % chlapců. U chlapců následovaly závažné vývojové poruchy chování (u 4,5 %), závažné vady řeči a mentální postižení (shodně u 2,3 %). U dívek následovalo mentální postižení (1,5 %), závažné vývojové poruchy chování (1,3 %) a závažné vady řeči (0,9 %).

3. Struktura Krajského plánu

Předkládaný dokument je otevřený a obsahuje také řadu úkolů, které je třeba plnit průběžně a přesahují tak volební období Zastupitelstva Královéhradeckého kraje. Je postaven tak, aby pružně reagoval na změny, které mohou v průběhu jeho realizace nastat, a aby bylo možné jej průběžně doplňovat o další opatření. Z tohoto důvodu bude jeho naplňování pravidelně vyhodnocováno a dle potřeby bude aktualizován.

4. Strategické oblasti Krajského plánu

Strategické oblasti Krajského plánu reflektují Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, resp. Úmluvu o právech osob se zdravotním postižením (dále jen Úmluvu), k jejíž implementaci na regionální úrovni přispívá.

4.1 Rovné zacházení a ochrana před diskriminací

Oblast rovného zacházení a ochrany se opírá o Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, resp. o článek 5 Úmluvy Rovnost a nediskriminace, jehož obsahem je uznání rovnoprávnosti všech osob a zákaz diskriminace z jakýchkoli důvodů na základě zdravotního postižení. Článek 5 Úmluvy také stanoví, že opatření, která jsou nezbytná k dosažení rovnoprávnosti, se nepovažují za diskriminaci. Pozornost je třeba věnovat informovanosti osob se zdravotním postižením i veřejnosti o tématu rovných práv a ochraně před diskriminací.

Dílčí cíl č. 4.1.1 Předcházet diskriminaci a zajišťovat rovné zacházení.

Opatření k naplnění cíle: Při přijímání všech opatření a řešení, která se týkají života občanů, zajistit, aby přijímaná opatření a navrhovaná řešení vyhovovala i osobám se zdravotním postižením a neměla za následek jejich přímou či nepřímou diskriminaci.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odvětvové odbory

Dílčí cíl č. 4.1.2 Podporovat osvětu a poradenství v oblasti práv a prevence diskriminace osob se zdravotním postižením, prevence násilí a domácího násilí páchaného na osobách se zdravotním postižením.

Opatření k naplnění cíle: Osvětové aktivity v oblasti práv a prevence diskriminace osob se zdravotním postižením, prevence násilí a domácího násilí páchaného na osobách se zdravotním postižením zohlednit mezi podporovatelnými činnostmi v rámci dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prarodinných aktivit v Královéhradeckém kraji.

Termín: každoročně k 30. 6.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

Opatření k naplnění cíle: realizovat informační a vzdělávací aktivity (workshop, seminář) věnované právům a potřebám osob se zdravotním postižením, s důrazem na osoby duševním onemocněním a mentálním postižením, jako zvláště zranitelných obětí trestných činů.

Termín: 31. 12. 2022

Odpovědnost: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor sociálních věcí

4.2 Osvětová činnost

Oblast osvětové činnosti vychází z článku 8 Úmluvy, který zdůrazňuje potřebu zvyšovat povědomí o situaci osob se zdravotním postižením, podporovat respektování práv a důstojnosti osob se zdravotním postižením, předcházet stereotypům a předsudkům ve vztahu k osobám se zdravotním postižením a podporovat povědomí o schopnostech a přínosu osob se zdravotním postižením. Žádoucími opatřeními jsou v souladu s Úmluvou osvětové aktivity zaměřené na výchovu k vnímavosti k právům osob se zdravotním postižením, podporu jejich pozitivního vnímání veřejností, zvyšování společenského povědomí o schopnostech, dovednostech a přínosu osob se zdravotním postižením a výchova dětí k respektování práv osob se zdravotním postižením. Právě stereotypní postoje a předsudky, vyplývající z nedostatečných znalostí a mnohdy i absence zkušeností, jsou významnou bariérou, která ztěžuje sociální začleňování osob s postižením a přijetí většinovou společností. To se liší také v závislosti na typu postižení. Obecně lze říci, že stigmatizace se nejvíce dotýká osob s duševním onemocněním a mentálním postižením. Těmto oblastem je proto žádoucí věnovat v rámci osvěty pozornost především.

Dílčí cíl 4.2.1 Zvyšovat povědomí veřejnosti o tématu zdravotního postižení a duševního onemocnění.

Opatření k naplnění cíle: Využívat komunikační nástroje Královéhradeckého kraje (internetové stránky a facebookový profil, distribuce tiskových zpráv, zpravodaj Královéhradeckého kraje U nás v kraji, Zpravodaj sociálních projektů a další) ke zvyšování informovanosti o aktivitách Královéhradeckého kraje ve prospěch osob s postižením a tématu zdravotního postižení, vč. zajištění informovanosti o připravovaných akcích.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor organizační a právní a odvětvové odbory

Opatření k naplnění cíle: Aktivity na podporu osvěty o tématu zdravotního postižení a duševního onemocnění s důrazem na podporu destigmatizace zohlednit mezi podporovatelnými činnostmi v rámci dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prarodinných aktivit v Královéhradeckém kraji (případně podporovat v rámci dotací na tzv. individuální účel).

Termín: každoročně k 30. 6.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

Opatření k naplnění cíle: Participovat na nekomerčních aktivitách na podporu osvěty o tématu zdravotního postižení, edukační a informační činnosti v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a akcích organizací sdružujících či podporujících osoby se zdravotním postižením s regionálním či celonárodním významem nefinančními formami plnění (spolupráce při propagaci akcí prostřednictvím krajských komunikačních nástrojů, bezplatné poskytnutí prostor, zajištění účasti zástupce Královéhradeckého kraje a Krajského úřadu na akci – předání informací o činnosti kraje a Krajského úřadu ve prospěch osob s postižením apod.).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor organizační a právní, odbor kancelář ředitele a odvětvové odbory

Opatření k naplnění cíle: Uskutečnit setkání politických představitelů Královéhradeckého kraje se zástupci krajských organizací sdružujících, zastupujících a podporujících osoby s postižením a jejich blízké.

Termín: každoročně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor organizační a právní

Opatření k naplnění cíle: Naplňovat strategické cíle a opatření Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021–2030 v oblasti zvyšování informovanosti a destigmatizace.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

4.3 Přístupnost staveb a dopravy

Oblast přístupnosti staveb a dopravy vychází z článku 9 Úmluvy Přístupnost, který se obecně věnuje zajištění nezávislého a plného zapojení osob se zdravotním postižením do všech oblastí života společnosti, především za pomoci odstraňování překážek a bariér bránících přístupnosti budov, dopravy i informací a informačních technologií, a článku č. 20 Osobní mobilita, v rámci kterého se státy, které jsou smluvní stranou Úmluvy, zavazují přijmout účinná opatření k zajištění osobní mobility osob se zdravotním postižením s maximální možnou mírou nezávislosti.

Listina základních práv a svobod deklaruje svobodu pohybu. Jestliže je člověk omezen v možnosti volného pohybu, jsou ohrožena další jeho práva související se začleněním do společnosti. Odstraňování bariér v přístupnosti staveb a dopravě však není klíčové pouze z pohledu osob s postižením, ale i s ohledem na potřeby seniorů se sníženou pohyblivostí, osob dočasně omezených v hybnosti, těhotných žen, rodičů s kočárky a malými dětmi. Zajištění přístupnosti však nespočívá pouze v odstraňování fyzických bariér, ale také v přijímání opatření, která usnadní orientaci ve vnitřním i vnějším prostoru a dopravě osobám se smyslovým, ale také mentálním postižením.

Je nezbytné pokračovat v odstraňování bariér u veřejných budov i dopravních staveb, které požadavky bezbariérovosti nesplňují, a současně dohlížet na naplňování zákonných požadavků

u novostaveb a rekonstrukcí²⁴. Tvůrci Krajského plánu shledávají jako velmi účinné aktivní zapojení zástupců cílových skupin osob s postižením již při zpracování návrhů bezbariérových řešení, neboť v praxi nejsou výjimkou případy, kdy navržená a realizovaná řešení nejsou z hlediska přístupnosti funkční, v horším případě přístupnost osobám s postižením zkomplikují.

Zajištění přístupnosti a odstraňování bariér v dopravě řeší smluvní zajištění veřejných služeb v přepravě cestujících, které Královéhradecký kraj uzavřel v roce 2021 s příslušnými dopravci, mj. v souladu s cílem Krajského plánu pro období 2018–2021. Opatření ke zlepšení přístupnosti a odstraňování bariér v dopravě je realizováno navýšením podílu nízkopodlažních a bezbariérových vozidel v podmínkách výběrových řízení, resp. uzavřených smluv s poskytovateli veřejných služeb v přepravě cestujících ve veřejné linkové autobusové dopravě a železniční osobní dopravě, a současně zvýšením podílu vozidel vybavených vnějším a vnitřním elektronickým vizuálním a akustickým informačním systémem. V Královéhradeckém kraji průběžně dochází k navyšování bezbariérově přístupných spojů, dopravní obslužnost se zlepšuje i ve spolupráci s jednotlivými obcemi (např. zajištění dopoledních spojů ve vybraných obcích s ohledem na potřeby seniorské populace). V jejich režii také dochází k rekonstrukcím zastávek a přestupních uzlů, bez čehož bezbariérově přístupná doprava nemůže plně fungovat. K postupnému odstraňování bariér dochází i v železniční dopravě, a to jak rekonstrukcí železničních stanic, tak rozšiřováním počtu nasazovaných železničních spojů, kde jsou přístupná nízkopodlažní vozidla.

Co se týče specializované dopravy pro osoby s postižením, je nadále podpora specializované dopravy roztržštěná. Částečně je specializovaná doprava podporována jako fakultativní, resp. navazující služba v rámci dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prarodinných aktivit v Královéhradeckém kraji, a částečně byla podporována v gesci dopravy v okrese Rychnov nad Kněžnou. Zástupci odboru dopravy, ale i sociálních věcí, v předchozích letech upozorňovali na absenci jasné strategie na celokrajské (i celorepublikové) úrovni: kdo by měl být zodpovědný za zajištění dopravní dostupnosti pro osoby s postižením nad rámec základní dopravní obslužnosti veřejnou linkovou a železniční dopravou s pravidelným jízdním řádem a schválenými zastávkami, kdo má případně tuto službu zřizovat, provozovat a také financovat. Nejedná se o sociální službu, ale z hlediska zákona se nejedná ani o službu veřejné linkové dopravy, ale o jakousi doplňkovou službu pro minoritní, předem jasně vymezenou skupinu uživatelů. Prioritou je v každém případě zpřístupnit osobám s postižením veřejnou hromadnou dopravu s cílem potřebu specializované dopravy minimalizovat.

Obecně je žádoucí řešit bezbariérovost a přístupnost komplexně tak, aby na sebe bezbariérová místa navazovala.

Mimo zajištění technického vybavení je pro Královéhradecký kraj také prioritou odpovídající personální zajištění dopravních služeb tak, aby byla minimalizována komunikační bariéra, která může bránit osobám s postižením veřejnou hromadnou dopravu pravidelně využívat.

Co se týče veřejných objektů, které jsou spravovány organizacemi zřizovanými či zakládanými Královéhradeckým krajem, dochází s postupnými rekonstrukcemi k odstraňování architektonických bariér jejich přístupnosti (objekty školských zařízení, nemocnic, zařízení sociálních služeb, kulturních zařízení atd.).

---

²⁴ Naplňování požadavků zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, a vyhlášky č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Snižování prostorových a technických bariér je také jedním z témat Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030²⁵, která se soustředí na zlepšování podmínek pro rozvoj kvalitních veřejných služeb kulturních zařízení.

Otázkou přístupnosti zdravotnictví se v roce 2017 zabýval Odbor zdravotnictví Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, který zpracoval na základě podnětu Ministerstva zdravotnictví ČR *Analýzu přístupnosti zdravotnických zařízení pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace* (dále též jen „analýza přístupnosti“). Uvedený podnět vycházel z opatření 3.4 Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020 (dále též jen „Národní plán“). Na provedenou analýzu přístupnosti navazuje opatření 3.5 Národního plánu, jehož cílem je vytvoření plánu zpřístupňování zdravotnických zařízení.

Do zpracované analýzy přístupnosti byla zařazena jednak zdravotnická zařízení, která jsou zřízena jako příspěvkové organizace Královéhradeckého kraje, a jednak zdravotnická zařízení založená Zdravotnickým holdingem Královéhradeckého kraje a.s. Mezi zřizované organizace kraje patří Sdružení ozdravoven a léčeben okresu Trutnov, Léčebna dlouhodobě nemocných Hradec Králové, Léčebna pro dlouhodobě nemocné Opočno, Zdravotnická záchranná služba Královéhradeckého kraje a Protialkoholní záchytná stanice Královéhradeckého kraje. Zdravotnickým holdingem jsou založena zařízení nemocničního typu, a to Oblastní nemocnice Náchod a.s., Oblastní nemocnice Jičín a.s., Oblastní nemocnice Trutnov a.s. a Městská nemocnice a.s. ve Dvoře Králové nad Labem.

Nemocniční zařízení jsou připojena k projektu „Bezbariérové nemocnice pro neslyšící“ a jsou vybavena pro komunikaci prostřednictvím online tlumočnicka, Městská nemocnice Dvůr Králové nad Labem zajišťuje komunikaci prostřednictvím SMS. Oblastní nemocnice Náchod a.s. (v nemocnicích v Náchodě a Rychnově nad Kněžnou) a Oblastní nemocnice Trutnov a.s. mají ambulance vybavené indukční smyčkou pro neslyšící, kteří svá sluchadla mohou přepínat do „T“ režimu.

Většina zdravotnických zařízení má funkční tlačítka výtahů vybavena symboly Braillova písma.

Zaměstnanci Oblastních nemocnic Náchod a Jičín, Městské nemocnice ve Dvoře Králové nad Labem a Léčebny dlouhodobě nemocných v Hradci Králové jsou proškolení v komunikaci s pacienty, kteří mají zdravotní hendikep, ať už v podobě omezené pohyblivosti či snížené orientace apod.

Informace o specifických možnostech pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace jsou v některých zařízeních umístěny na internetových stránkách, nebo např. ve vnitřních řádech organizace, jinde je podávají osobně atd.

Nemocnice v Jičíně a Náchodě jsou vybaveny orientačními hlasovými majáčky pro nevidomé a slabozraké osoby.

S tématem přístupnosti rovněž souvisí téma osobní mobility, která má být osobám s postižením v souladu se stejnojmenným článkem 20 Úmluvy prostřednictvím podpůrných opatření zajištěna. Ta spočívají mj. v zajištění dostupnosti vhodných a kvalitních kompenzačních pomůcek. V Královéhradeckém kraji funguje celá řada půjčoven kompenzačních, rehabilitačních a zdravotnických pomůcek. V případě kompenzačních pomůcek je zpravidla půjčovna fakultativní

---

²⁵ Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030, schválená dne 21. června 2021 usnesením č. ZK/6/327/2021. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/schvalene-koncepce/Strategie-rozvoje-kultury-navrhova-cast.pdf>

činností při poskytování služeb sociální péče či odborného sociálního poradenství. Činnost půjčoven kompenzačních pomůcek je dlouhodobě podporována Královéhradeckým krajem v rámci dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prarodinných aktivit v Královéhradeckém kraji.

Dílčí cíl č. 4.3.1 Zajišťovat přístupnost veřejné osobní dopravy osobám s postižením.

Opatření k naplnění cíle: Téma přístupnosti regionální veřejné dopravy pro osoby s postižením zohlednit při aktualizaci Plánu dopravní obslužnosti Královéhradeckého kraje.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor dopravy a silničního hospodářství

Opatření k naplnění cíle: V rámci Královéhradeckého kraje zmapovat možnosti a fungování specializované dopravy pro osoby znevýhodněné z důvodu věku a zdravotního stavu.

Termín: 31. 12. 2022

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí, odbor dopravy a silničního hospodářství

Opatření k naplnění cíle: V návaznosti na výstupy mapování možností a fungování specializované dopravy pro osoby znevýhodněné z důvodu věku a zdravotního stavu v rámci Královéhradeckého kraje a zkušenosti dalších krajů v rámci ČR vytipovat a zprostředkovat relevantním subjektům příklady dobré praxe, případně navrhnout na úrovni Královéhradeckého kraje přijetí opatření směřujících k systémovému řešení.

Termín: 31. 12. 2023

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor dopravy a silničního hospodářství, odbor sociálních věcí

Dílčí cíl č. 4.3.2 Zajistit přístupnost objektů ve vlastnictví Královéhradeckého kraje.

Opatření k naplnění cíle: V rámci probíhající pasportizace stavebních objektů ve vlastnictví Královéhradeckého kraje zohlednit naplnění požadavku na bezbariérovost²⁶.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor investic ve spolupráci s odborem majetkoprávním

---

²⁶ S důrazem na objekty zdravotnických a školských zařízení (vč. sportovišť), zázemí pro poskytování sociálních služeb a kulturních zařízení.

Opatření k naplnění cíle: Stanovit priority zajištění přístupnosti objektů ve vlastnictví Královéhradeckého kraje a plán realizace zajištění jejich přístupnosti.

Termín: 31. 12. 2023

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, věcně příslušné odbory (stanovení priorit), odbor investic ve spolupráci s odborem majetkoprávním

Opatření k naplnění cíle: Zohlednit prioritu zpřístupnění recepce Krajského úřadu Královéhradeckého kraje přímo z nádvoří a současně požadavky na zlepšení možností pohybu po tomto úřadě pro imobilní osoby.

Termín: 31. 12. 2024

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kancelář ředitele, odbor investic

Opatření k naplnění cíle: Informace o přístupnosti objektů osobám s postižením zveřejňovat na webových stránkách jednotlivých zařízení.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odvětvové odbory, organizace zřizované či zakládáné Královéhradeckým krajem

Dílčí cíl č. 4.3.3 Zajistit přístupnost zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji.

Opatření k naplnění cíle: Zveřejnění informací umožňující snazší pohyb v prostorách zdravotnických zařízení: Na internetových stránkách poskytovatele zdravotních služeb umístit informace o přístupnosti osobám s omezenou schopností pohybu a orientace – bezbariérovost objektů v rámci zařízení (např. bezbariérová oddělení, ambulance atd.), možnosti parkování na vyznačených místech pro osoby ZTP.

Opatření k naplnění cíle: Zveřejnění informací umožňující snazší pohyb v prostorách zdravotnických zařízení: umístění viditelných informačních tabulí a orientačních plánů v areálu zařízení, včetně označení přístupnosti např. pomocí piktogramů pro neslyšící, pro osoby s pohybovým omezením apod.

Termín: průběžně

Odpovědnost: S ohledem na způsob a strukturu zřízení či založení zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji lze k danému tématu přistoupit pouze formou doporučení. Ředitelé zdravotnických příspěvkových organizací a předseda představenstva Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje a.s. jsou odborem zdravotnictví krajského úřadu požádáni o spolupráci při plnění uvedených opatření.

Opatření k naplnění cíle: Ověřit aktuálnost/funkčnost zvukových navigačních majáků a jejich hlasových informací ve zdravotnických zařízeních Královéhradeckého kraje.

Termín: 30. 6. 2022

Odpovědnost: Komise Rady KHK pro osoby se zdravotním postižením ve spolupráci s organizacemi poskytujícím specializované služby pro nevidomé a slabozraké občany Královéhradeckého kraje

Opatření k naplnění cíle: Zpřístupňování zdravotnických zařízení osobám s poruchami zraku umístěním informačních prvků na vhodných místech – označení tlačítek výtahů, povolení vstupu a přítomnosti asistenčního psa atd. Umístění orientačních hlasových majáků pro nevidomé a slabozraké osoby.

Opatření k naplnění cíle: Zpřístupňování zdravotnických zařízení osobám s poruchami zraku proškolením pracovníků zdravotnických zařízení (zdravotníků i nezdravotníků) v komunikačních technikách.

Opatření k naplnění cíle: Zpřístupňování zdravotnických zařízení osobám s omezenou hybností realizací takových stavebně-technických opatření v rámci prováděných stavebních úprav zdravotnických zařízení, která povedou k co nejširšímu bezbariérovému pohybu osob v budovách a v areálech zdravotnických zařízení.

Termín: průběžně

Odpovědnost: S ohledem na způsob a strukturu zřízení či založení zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji lze k danému tématu přistoupit pouze formou doporučení. Ředitelé zdravotnických příspěvkových organizací a předseda představenstva Zdravotnického holdingu Královéhradeckého kraje a.s. jsou odborem zdravotnictví krajského úřadu požádáni o spolupráci při plnění uvedených opatření.

Dílčí cíl č. 4.3.4 Podporovat zvyšování bezbariérovosti v rámci Královéhradeckého kraje.

Opatření k naplnění cíle: Aktivně podporovat zpřístupňování staveb, dopravy a komunikací osobám s postižením. Aktivity v oblasti mapování bariér zohlednit mezi podporovatelnými činnostmi v rámci dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prarodinných aktivit v Královéhradeckém kraji.

Termín: každoročně k 30. 6.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

Opatření k naplnění cíle: Metodicky vést, kontrolovat a usměrňovat činnost stavebních úřadů Královéhradeckého kraje v oblasti obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a motivovat stavební úřady ke spolupráci s organizacemi zajišťujícími odbornou nezávaznou poradenskou a konzultační činnost v oblasti bezbariérového užívání staveb - prostřednictvím pravidelných společných porad se stavebními úřady, vedených odvolacích a přezkumných řízení, kontrol výkonu přenesené působnosti obcí, individuálních konzultací atd.

Termín: min. 1× ročně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor územního plánování a stavebního řádu

Opatření k naplnění cíle: Podporovat na základě vytipování vhodných veřejně přístupných míst rozšiřování instalovaných eurozámek (s předpokládaným finančním požadavkem 100 tis. Kč/rok) v Královéhradeckém kraji. Výhody eurozámek prezentovat směrem k obcím Královéhradeckého kraje.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením

Opatření k naplnění cíle: Zajistit informovanost o Národním rozvojovém programu mobility pro všechny, využívat k tomuto účelu komunikační nástroje Královéhradeckého kraje: webové stránky Královéhradeckého kraje, zpravodaj Královéhradeckého kraje U nás v kraji, Zpravodaj sociálních projektů, porady tajemníků obcí s rozšířenou působností a další metodickou pomoc obcím atd.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor organizační a právní, odbor dopravy, odbor sociálních věcí, odbor územního plánování a stavebního řádu

Dílčí cíl č. 4.3.5 Podpořit přístupnost kvalitních kompenzačních pomůcek.

Opatření k naplnění cíle: Aktualizovat adresář existující sítě půjčoven pomůcek pro osoby se zdravotním postižením, rozsah nabízeného sortimentu a nabídku jejich základních servisních a dalších doplňkových služeb na území kraje. Aktuálně platný adresář půjčoven zveřejňovat na webových stránkách Královéhradeckého kraje.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí ve spolupráci s Národní radou osob se zdravotním postižením

Opatření k naplnění cíle: Podporu činnosti půjčoven kompenzačních pomůcek pro osoby s postižením zohlednit mezi podporovatelnými činnostmi v rámci dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prarodinných aktivit v Královéhradeckém kraji.

Termín: každoročně k 30. 6.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

Dílčí cíl č. 4.3.6 Podporovat bezbariérovost a přístupnost turistických cílů a tras v Královéhradeckém kraji.

Opatření k naplnění cíle: Zajistit informovanost o možnostech dotačního titulu Ministerstva pro místní rozvoj „Rozvoj základní a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu“: webové stránky Královéhradeckého kraje, zpravodaj Královéhradeckého kraje U nás v kraji, porady tajemníků obcí s rozšířenou působností a další metodická pomoc obcím atd.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor organizační a právní, odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací

Opatření k naplnění cíle: Ve spolupráci s Komisí Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením a organizacemi sdružujícími osoby se zdravotním postižením a dalšími partnery i nadále vytipovávat turistické atraktivity na území Královéhradeckého kraje pro mapování jejich bezbariérovosti a možností a způsobů zpřístupnění (vzhledem ke specifickým potřebám osob s postižením).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Centrála cestovního ruchu Královéhradeckého kraje, příspěvková organizace

Opatření k naplnění cíle: V návaznosti na mapování bezbariérovosti a zpřístupňování turistických atraktivit na území Královéhradeckého kraje průběžně aktualizovat sekci „Bez bariér“ turistického webového portálu Královéhradeckého kraje www.hkregion.cz.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Centrála cestovního ruchu Královéhradeckého kraje, příspěvková organizace

Opatření k naplnění cíle: Při mapování bezbariérovosti turistických atraktivit a rozšiřování možností a způsobů jejich zpřístupňování (vč. rozšiřování využití technologií umožňujících dálkový přístup) a zajištění informovanosti o jejich přístupnosti reflektovat potřeby osob s omezenou schopností pohybu nebo orientace

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, Centrála cestovního ruchu Královéhradeckého kraje, příspěvková organizace

4.4 Přístupnost informací a služeb veřejné správy

V souladu s Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 v uvedené oblasti a s oporou v člancích č. 9 a 21 Úmluvy (Přístupnost a Svoboda projevu a přesvědčení a přístup k informacím) je cílem zajistit osobám se zdravotním postižením přístup k informacím a službám veřejné správy na rovnoprávném základě s ostatními občany.

Článek 21 Úmluvy Svoboda projevu a přístup k informacím upravuje právo na svobodný projev a právo na svobodu vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace a myšlenky, a to prostřednictvím formy komunikace dle vlastního výběru. V souladu s příslušným článkem Úmluvy mají být informace určené široké veřejnosti poskytovány osobám s postižením v přístupných formátech a technologiích odpovídajících potřebám osob s různými typy zdravotního postižení. Povinnost přístupnosti webových stránek orgánů veřejné správy je od roku 2008 v ČR legislativně ošetřena, a to včetně pravidel pro tvorbu přístupných webových stránek²⁷. Obdobně jako na úrovni orgánů státní správy, kde je tato oblast řešena Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, je na úrovni Krajského úřadu Královéhradeckého kraje žádoucí věnovat trvale pozornost vzdělávání zaměstnanců v oblasti specifických potřeb osob s postižením.

Dílčí cíl 4.4.1 V rámci činnosti Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a organizací zřizovaných či zakládaných Královéhradeckým krajem podporovat přístup osob s postižením k informacím.

Opatření k naplnění cíle: Zajištění přístupnosti informací zveřejňovaných na webových stránkách a úřední desce Královéhradeckého kraje pro osoby s různým typem postižení, jak pro osoby se zrakovým postižením, tak i osoby neslyšící, a to včetně pravidelného důsledného testování přístupnosti webu i za pomoci aktuálních asistivních technologií, které uživatelé s handicapem používají.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Odbor organizační a právní, Odbor kancelář ředitele, Odbor informatiky

Opatření k naplnění cíle: Motivovat k zajištění přístupnosti informací pro osoby s postižením organizace zřizované či zakládané Královéhradeckým krajem (přístupnost webových stránek, využívání elektronických formulářů, zajištění informačních materiálů a textů ve snadno čitelné a srozumitelné formě, osvětová činnost v oblasti přístupnosti informací atd.).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odvětvové odbory krajského úřadu

Dílčí cíl č. 4.4.2 Vzdělávat zaměstnance Krajského úřadu Královéhradeckého kraje v oblasti specifických potřeb a komunikaci s osobami s postižením a duševním onemocněním (vč. osob s PAS).

---

²⁷ Zákon č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Opatření k naplnění cíle: Seznámit nové zaměstnance se specifiky potřeb v komunikaci s osobami s postižením, a to prezenční formou, nejpozději do 1 roku od nástupu zaměstnance.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kancelář ředitele

Dílčí cíl č. 4.4.3 Garantovat přívětivost služeb Krajského úřadu Královéhradeckého kraje vůči klientům se specifickými potřebami.

Opatření k naplnění cíle: Plnit požadavky ocenění Přátelská místa²⁸ či nahradit odpovídající alternativou.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kancelář ředitele

Opatření k naplnění cíle: Vhodnými personálními a materiálně technickými opatřeními zajistit pro klienty úřadu se závažným zdravotním postižením na recepci Krajského úřadu potřebnou asistenci.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kancelář ředitele

4.5 Rizikové situace a krizové řízení

Další oblast navazuje na článek 11 Úmluvy Rizikové situace a humanitární krize týkající se zajištění ochrany a bezpečnosti osob se zdravotním postižením v rizikových situacích jako jsou například přírodní katastrofy, rozsáhlé havárie či další krizové situace.

Z důvodu potřeby zajištění dostatečné bezpečnosti osob se zdravotním postižením je proto v souladu s Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 do krajského plánu zařazeno téma rizikových situací a krizového řízení. A to s cílem zvyšovat povědomí osob se zdravotním postižením o možnostech získání informací, řešení a chování při nastalých rizikových situacích a reagovat tak na jejich zvýšenou zranitelnost.

Dílčí cíl č. 4.5.1 Zajistit ochranu a bezpečnost osob se zdravotním postižením v rizikových situacích.

Opatření k naplnění cíle: Zvýšit informovanost a schopnost sebeochrany osob se zdravotním postižením formou aktivního zapojení zástupců Integrovaného záchranného systému Královéhradeckého kraje do osvětových aktivit zaměřených na problematiku ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí přizpůsobených obsahem na specifika a potřeby osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

---

²⁸ <http://www.pratelkamista.cz/>: Krajský úřad Královéhradeckého kraje byl držitelem certifikátu Přátelské místo do roku 2020. Podmínkou pro jeho udělení je bezbariérovost objektu (architektonická přístupnost a vybavení) a proškolení personálu v oblasti specifických potřeb osob s postižením.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, oddělení krizového řízení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve spolupráci s Hasičským záchranným sborem Královéhradeckého kraje (dále jen HZS Královéhradeckého kraje) a Komisí Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením

Opatření k naplnění cíle: V rámci pravidelných porad pracovníků krizového řízení obcí s rozšířenou působností Královéhradeckého kraje předávat informace o způsobech práce a specifikách ochrany osob se zdravotním postižením a jejich aplikaci do teritoria obce s rozšířenou působností.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, oddělení krizového řízení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje ve spolupráci s HZS

Opatření k naplnění cíle: Tématu ochrany a bezpečnosti osob se zdravotním postižením v rizikových situacích věnovat samostatné jednání Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením s účastí zástupců oddělení krizového řízení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje a zástupců IZS s cílem specifikovat další opatření pro období 2022+.

Termín: 31. 12. 2022

Odpovědnost: Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením, oddělení krizového řízení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje

Opatření k naplnění cíle: Vytvořit podstránku na nových internetových stránkách KHK v sekci Krizové řízení, kde budou informace pro zdravotně postižené, jak postupovat v krizových situacích s odkazy na kontakty na konkrétní pracoviště integrovaného záchranného systému. Dále zde umístit odkaz na možnost zařazení do seznamu osob, které používají zvláštní způsob tísňového volání nebo při jejichž záchraně je nutno uplatnit zvláštní pravidla a postupy, vedeného hasičským záchranným sborem kraje.²⁹

Termín: 31. 12. 2022

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Odbor informatiky Krajského úřadu Královéhradeckého kraje, ve spolupráci s Komisí Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením a Komisí Rady Královéhradeckého kraje pro informační technologie

Opatření k naplnění cíle: Pravidelně realizovat školení všech složek integrovaného záchranného systému týkající se specifických potřeb při komunikaci a dopomoci osobám se zdravotním postižením a duševním onemocněním (vč. osob s PAS).

Termín: průběžně

---

²⁹ <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-řízení-a-cnp-osoby-pouzivajici-zvlastni-zpusob-tisnoveho-volani-osoby-pouzivajici-zvlastni-zpusob-tisnoveho-volani.aspx>

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, oddělení krizového řízení Krajského úřadu
Královéhradeckého kraje ve spolupráci s HZS

Opatření k naplnění cíle: Pořádat semináře a osvětové akce pro osoby se zdravotním postižením zaměřené na oblast bezpečnosti přizpůsobené druhu postižení.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, oddělení krizového řízení Krajského úřadu
Královéhradeckého kraje ve spolupráci s HZS

4.6 Rovnost před zákonem

Z hlediska Úmluvy se na úrovni Krajského plánu jedná zejména o podporu implementace článku 12 Úmluvy Rovnost před zákonem.

Podle Listiny základní práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky, jsou lidé svobodní a rovni v důstojnosti i v právech. Je povinností společnosti vytvořit takové prostředí, které umožní, aby deklarovanou svobodu a rovnost mohli užívat také lidé se zdravotním postižením – aby měli možnost svobodného pohybu, aby mohli vést soběstačný život, studovat, pracovat, využívat svůj volný čas ke kulturním a sportovním aktivitám. Dosažení tohoto cíle vyžaduje značné a trvalé úsilí a je doprovázeno existencí velkého množství bariér. Občané se zdravotním postižením se setkávají s bariérami nejen při hledání zaměstnání a jeho udržení, ale i při hledání přístupné dopravy, při vstupu do budov a jiných zařízení nebo při získání přístupů k informacím, ke vzdělání a pracovní kvalifikaci, v přístupnosti ke zdravotní a sociální péči atd. Výraznou bariérou, která znesnadňuje vytváření rovných příležitostí, jsou stereotypní postoje společnosti vůči lidem se zdravotním postižením. Dosažení rovných příležitostí pro občany se zdravotním postižením vyžaduje řešení v mnoha oblastech. Znamená to mimo jiné odstranit diskriminaci, podporovat nezávislý způsob života a větší sociální integraci.

V oblasti věnované rovnosti před zákonem Krajský plán reflektuje zejména situace související s narušením schopností dospělých osob právně jednat a s poskytováním sociálních služeb lidem s postižením a duševním onemocněním. Opírá se přitom o kompetence a možnosti kraje a Krajského úřadu při výkonu samostatné a přenesené působnosti v agendách sociální práce, sociálních služeb a veřejného opatrovnictví. Důraz je kladen na podporu uplatňování nástrojů pro podporované rozhodování a na prevenci institucionalizace osob s postižením a podporu sociálního začleňování uživatelů sociálních služeb.

Dílčí cíl č. 4.6.1 Metodicky vést relevantní subjekty, aby v případě při narušení schopnosti zletilého občana právně jednat činily maximum pro podporu uplatnění podpůrných opatření před institutem omezení svéprávnosti.

Opatření k naplnění cíle: Metodicky vést sociální pracovníky (a kurátory) a sociální pracovníky poskytovatelů sociálních služeb, aby činili maximum pro podporu uplatnění podpůrných opatření před institutem omezení svéprávnosti, usilovat o zapojení do řízení s cílem vnést do řízení informace a komplexní pohled na situaci klienta/uživatele a potřebný rozsah podpory.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí (v rámci výkonu agendy sociální práce a metodické, konzultační a poradenské činnosti v oblasti sociálních služeb)

Dílčí cíl č. 4.6.2 Metodicky vést veřejné opatrovníky i fyzické osoby vykonávající opatrovnictví směrem k podpoře sociálního začleňování osob s postižením.

Opatření k naplnění cíle: metodicky vést výkon veřejného opatrovnictví obcí, v níž osoba dlouhodobě žije, aby mohl být opatrovník dostupný opatrovanci v místě aktuálního bydliště.

Opatření k naplnění cíle: Klást důraz na spolupráci veřejných opatrovníků a sociálních kurátorů/sociálních pracovníků obcí a pracovníků poskytovatelů sociálních služeb s cílem koordinace potřebné podpory (sociálních služeb a činností sociální práce), která povede k řešení nepříznivé sociální situace a podpoří sociálního začleňování.

Opatření k naplnění cíle: Při výkonu opatrovnictví, obdobně jako při realizaci činností sociální práce, respektovat preferenci přirozeného sociálního prostředí před pobytovou sociální službou.

Opatření k naplnění cíle: Realizovat vybrané klíčové aktivity věnované podpoře výkonu opatrovnictví v rámci rozvojových projektů Královéhradeckého kraje, jejichž cílovou skupinou jsou zaměstnanci obcí pověřených výkonem opatrovnictví (zejm. akreditované vzdělávání pro veřejné opatrovníky, pracovní setkání veřejných opatrovníků a zástupců poskytovatelů sociálních služeb, posilování spolupráce veřejných opatrovníků v území prostřednictvím pravidelné spolupráce – kazuistické semináře, metodická setkání pro opatrovníky, pracovní setkání metodiků veřejného opatrovnictví se zástupci okresních soudů, krajského soudu a krajského státního zastupitelství působících na území KHK atd.), případně soukromé osoby vykonávající opatrovnictví (tvorba informačního materiálu pro opatrovníky z řad soukromých osob distribuovaného soudům a dalším spolupracujícím organizacím, které přicházejí do kontaktu s opatrovníky z řad soukromých osob).

Termín: průběžně, dle harmonogramů realizovaných a připravovaných (setkání metodiků veřejného opatrovnictví se zástupci okresních soudů, krajského soudu a krajského státního zastupitelství působících na území KHK, tvorba materiálu pro opatrovníky z řad soukromých osob) rozvojových projektů Královéhradeckého kraje

Odpovědnost: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor sociálních věcí (v rámci metodické činnosti výkonu veřejného opatrovnictví)

Dílčí cíl č. 4.6.3 S cílem podporovat zlepšení postavení osob s duševním onemocněním nebo mentálním postižením v trestním řízení zvyšovat informovanost a posilovat spolupráci klíčových aktérů.

Opatření k naplnění cíle: realizovat informační a vzdělávací aktivity (workshop, semináře) věnované právům a potřebám osob s duševním onemocněním a mentálním postižením v rámci

trestního řízení s účastí zástupců klíčových aktérů (orgány činné v trestním řízení, (veřejní) opatrovníci, sociální pracovníci obecních úřadů, sociální pracovníci poskytovatelů sociálních služeb atd.).

Termín: 1. pololetí 2022

Odpovědnost: Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor sociálních věcí

4.7 Sociální oblast, podpora života v rodině a nezávislého života

Podpora života v rodině a nezávislého života se v Krajském plánu v souladu s Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 opírá o články 19, 23 a 28 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením, které deklarují právo na nezávislý způsob života a zapojení do společnosti (článek 19), respektování obydlí a rodiny (článek 23) a právo na přiměřenou životní úroveň a sociální ochranu (článek 28). Podpora nezávislého života ve společnosti je klíčovou prioritou při formulaci opatření v oblasti rozvoje sociálních služeb na regionální úrovni, zohledňována je v rámci procesů deinstitucionalizace, transformace a rozvoje služeb komunitního charakteru, promítá se do posilování personálních kapacit terénních služeb podporujících život lidí s postižením v komunitě (rozvoj služeb osobní asistence či služby podpora samostatného bydlení) a nahrazování ústavních kapacit pobytových sociálních služeb službami rezidenčními komunitního charakteru. Významný je rozvoj služeb komunitního charakteru zejména od roku 2010, kdy začal Královéhradecký kraj aktivně podporovat transformaci služeb svých příspěvkových organizací poskytujících sociální služby lidem s postižením. V posledních letech též významně rostou kapacity terénních a ambulantních služeb, které umožňují žít lidem s postižením a duševním onemocněním v komunitě život srovnatelný s životem vrstevníků napříč všemi věkovými kategoriemi.

Klíčové priority rozvoje sociálních služeb pro osoby s postižením formulovala Strategie rozvoje dostupnosti a kvality sociálních služeb Královéhradeckého kraje poskytovaných v komunitě pro osoby s postižením a duševním onemocněním, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje usnesením č. ZK/26/1813/2016 ze dne 1. 2. 2016.³⁰ Implementována byla v roce 2016 prostřednictvím tzv. Realizačního plánu, priority byly následně zohledněny v rámci Plánu rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011 – 2017³¹ (aktualizace pro rok 2017, prodloužení platnosti plánu) a aktuálně je implementována Strategii Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018 až 2026³² resp. prostřednictvím střednědobých plánů rozvoje sociálních služeb a současně samozřejmě v rámci pravidelných aktualizací Sítě veřejně podporovaných

³⁰ Strategie rozvoje dostupnosti a kvality sociálních služeb Královéhradeckého kraje poskytovaných v komunitě pro osoby s postižením a duševním onemocněním 2015–2023, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 1. 2. 2016, usnesení č. č. ZK/26/1813/2016. Dostupné z:

http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/socialni-oblast/rozvoj-soc-sluzeb/Strategie_VS_FINAL_2.pdf

³¹ Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb – Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011–2017 po revizi č. 16 schválené Zastupitelstvem kraje dne 19. 6. 2017, usnesení č. ZK/6/319/2017. Dostupné z: http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/poskytovatele/strategie-dokumenty/soc-sluzby/P1-Revize_16-PlanSocialnichSluzebKralovehradecky-2011-17.pdf

³² Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018 až 2026, revize č. 3 schválená Zastupitelstvem kraje dne 22. 6. 2020, číslo usnesení ZK/29/2288/2020. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/%20poskytovatele/strategie-dokumenty/soc-sluzby/strategie-kralovehradeckeho-kraje-v-oblasti-socialnich%20sluzeb-na-obdobi-2018-az-2026-107851/>

sociálních služeb v Královéhradeckém kraji. S ohledem na tyto skutečnosti není funkční stanovovat v rámci Krajského plánu dílčí opatření pro oblast rozvoje sociálních služeb. Níže je proto uveden přehled priorit, které byly při tvorbě Krajského plánu identifikovány a jsou považovány Komisí Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením v oblasti rozvoje sociálních služeb pro podporu osob s postižením a duševním onemocněním v dotčeném období za klíčové.

Co se týče podpory života v rodině, je pro Královéhradecký kraj prioritou přispívat k vytváření podmínek, které umožní dětem s postižením žít v rodinném prostředí, a to jak podporou dostupnosti služeb, které rodinám dětí s postižením a dětem s postižením zajistí včasné a komplexní informace, služby a podporu, tak úsilím o podporu života dítěte s postižením v rodinném prostředí v případech, pokud nejbližší příbuzní nejsou schopni o dítě s postižením pečovat. Z hlediska sociálních služeb a podpory sociálního začleňování jde zejména o podporu a zvyšování dostupnosti služeb rané péče, odborného sociálního poradenství, sociálně aktivizačních služeb a odlehčovacích služeb pro rodiny s dětmi s postižením a duševním onemocněním, neboť je nezbytné intervenovat ve prospěch kvality života dítěte s postižením a rodin s dítětem s postižením či ohrožením od raného věku.

Dílčí cíl č. 4.7.1 Předcházet institucionalizaci a podporovat snižování počtu dětí se zdravotním postižením v institucionální péči

Dílčí cíl č. 4.7.2 V případě ústavní péče usilovat o transformaci péče směrem k prostředí co nejbližšímu životu v rodině

Opatření k naplnění cíle: Přijmout a postupně implementovat Strategický plán transformace péče o ohrožené děti a rodiny na území Královéhradeckého kraje, a to se zohledněním nastavení všech plánovaných procesů ze strany MŠMT vč. posílení financování.

Termín: 31. 12. 2022 (schválení Strategického plánu transformace péče o ohrožené děti a rodiny na území Královéhradeckého kraje orgány Královéhradeckého kraje)

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí, odbor školství, odbor zdravotnictví

Dílčí cíl č. 4.7.3 Podporovat samostatný život osob se zdravotním postižením v přirozeném sociálním prostředí, zejména setrvání v domácím prostředí

Opatření k naplnění cíle: Posilovat roli obce v koordinaci pomoci občanům. Posilovat kapacitu a kvalitu výkonu činnosti sociálních pracovníků obcí při koordinaci podpory osob se zdravotním postižením s důrazem na jejich setrvání v přirozeném prostředí. Zohledňovat důraz na podporu samostatného života osob se zdravotním postižením při odborné a metodické pomoci obcím při výkonu přenesené působnosti v oblasti realizace činností sociální práce.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

Opatření k naplnění cíle: Zohledňovat aktivity směřujících k podpoře osob se zdravotním postižením a pečujících osob v rámci připravovaných rozvojových projektů Královéhradeckého kraje pro období 2022+.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

Opatření k naplnění cíle: Při vyjednávání s obcemi o možnostech uvolňování/vytváření bytového fondu v civilní zástavbě pro osoby s postižením vč. osob se zkušeností s duševním onemocněním apelovat mj. na zohlednění cílové skupiny osob s PAS (motivovat k principu housing first).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

Dílčí cíl č. 4.7.4 Podporovat rozvoj sociálních a návazných služeb pro osoby s postižením a duševním onemocněním a pečující osoby.

Opatření k naplnění cíle: Implementovat opatření relevantních krajských koncepčních a strategických dokumentů věnovaných rozvoji sociálních služeb, při jejich aktualizacích reflektovat priority identifikované při tvorbě Krajského plánu (viz níže).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí (v rámci výkonu agendy plánování, rozvoje, financování a řízení Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje)

Identifikované priority:

- V rámci Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje podporovat rozvoj služeb rané péče a sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi se zdravotním postižením a duševním onemocněním v návaznosti na zjištěné potřeby rodin, včetně podpory aktivit zaměřených na zvyšování informovanosti o možnostech této služby směrem k odborné i laické veřejnosti.
- V rámci nastavení kapacit a fungování sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi zohlednit nepříznivé sociální situace spojené s potřebou vyšší/intenzivnější míry podpory dítěte v důsledku zdravotního postižení, resp. omezených schopností/kompetencí rodiče v důsledku zdravotního postižení (např. situace dětí/rodin s rodičem s mentálním postižením).
- V rámci Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje podporovat zvyšování dostupnosti a kvality služeb sociální péče a stejně tak služeb sociální prevence, které pomáhají osobám se zdravotním postižením a duševním onemocněním při začlenění do běžných společenských aktivit a na otevřený trh práce.
- V rámci Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje podporovat odborné sociální poradenství pro jednotlivé druhy zdravotního postižení.
- V rámci Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb přispívat k zajištění bezpečnosti osob s postižením v domácím prostředí prostřednictvím podpory rozvoje místní dostupnosti služby tísňová péče.
- Preferovat terénní služby poskytované v přirozeném prostředí uživatelů.

- Pokračovat v procesech deinstitucionalizace a transformace pobytových služeb sociální péče, podporovat rozvoj služeb komunitního charakteru (zejména služeb terénních či ambulantních a v případě služeb pobytových pak služeb v běžné zástavbě, majících charakter bydlení v bytě, rodinném či malém bytovém domě), které umožní žít lidem s postižením a duševním onemocněním život srovnatelný s životem vrstevníků.
- V rámci Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje podporovat rozšíření nabídky pobytových sociálních služeb pro osoby, které nemohou žít samostatně v běžné komunitě z důvodů jejich zdravotního a duševního stavu (osoby s psychiatrickou diagnózou, demencí, chronickým duševním onemocněním).
- V rámci Sítě veřejně podporovaných sociálních služeb Královéhradeckého kraje podporovat zvyšování dostupnosti odlehčovacích služeb pro všechny cílové skupiny.
- Podporovat rozvoj dalších forem respitní péče/podpory (např. homesharing).
- Reflektovat potřebu rozšíření místní dostupnosti hospicové péče na území Královéhradeckého kraje.
- Zvláštní pozornost věnovat rozvoji služeb pro osoby s autismem.³³ Podporovat:
  - o rozvoj pobytových služeb pro osoby s PAS s chováním náročným na péči s různou mírou podpory vč. odpovídajícího personálního zajištění (personální kapacita, vzdělávání)
  - o rozvoj preventivních a poradenských služeb podporujících blízké a pečující osoby vč. pracovníků služeb poskytujících služby osobám s PAS
- Při podpoře rozvoje sociálních služeb zohledňovat priority Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021–2030:
  - o v oblasti zlepšení kvality systému péče o duševní zdraví s důrazem na implementaci principu multidisciplinární spolupráce a zapojování osob se zkušeností s duševním onemocněním,
  - o v oblasti rozvoje lidských zdrojů (vzdělávání odborníků působících v péči o duševní zdraví, sociálních pracovníků obcí a veřejných opatrovníků (podpora přístupu orientovaného na zotavení, mezioborová spolupráce)).

Opatření k naplnění cíle: V rámci každoročně vyhlášeného dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prorodinných aktivit v Královéhradeckém kraji podporovat:

- aktivity na podporu pečujících osob v oblasti informovanosti o dostupné pomoci a edukaci v oblasti péče o osobu blízkou, prevenci syndromu vyhoření, duševní hygieny pečujících osob apod.,
- dobrovolnictví ve prospěch osob s postižením a duševním onemocněním,
- aktivity organizací osob se zdravotním postižením, včetně specializované přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace jako fakultativní služby, doplňující služby sociální.

Termín: každoročně k 30. 6.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

³³ Soubor opatření ke zlepšení situace života osob s poruchou autistického spektra a jejich rodin, schválený usnesením vlády České republiky č. 727 ze dne 13. července 2020 [online]. Praha: Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením, 2020. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvozp/dokumenty/Soubor-opatreni-PAS.pdf>

Dílčí cíl 4.7.5 Iniciovat a pořádat aktivity ke zvýšení informovanosti a podpoře aktivit vedoucích k sociálnímu začleňování osob s postižením a duševním onemocněním do společnosti s důrazem na meziresortní spolupráci a participaci osob se zdravotním postižením a duševním onemocněním.

Opatření k naplnění cíle: Iniciovat a realizovat jednání, kulaté stoly, workshopy, konference, výjezdní zasedání aj.

Vzdělávací a osvětové aktivity směřovat k sociálním pracovníkům na obcích, veřejným opatrovníkům a dalším zainteresovaným stranám.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

Opatření k naplnění cíle: Naplňovat strategické cíle a opatření Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví Královéhradeckém kraji 2021–2030 v oblasti podpory pečujících osob.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

Dílčí cíl č. 4.7.6 Posilovat spolupráci zdravotních a sociálních služeb a přispívat ke zvyšování informovanosti zdravotnických pracovníků o dostupných službách a možnostech podpory.

Opatření k naplnění cíle: S cílem zajistit dostupnost informací o nabízených formách podpory zefektivnit a koordinovat dostupnost informací on-line. Jako klíčový zdroj informací o dostupné pomoci využít Katalog sociálních služeb v Královéhradeckém kraji: <https://socialnisluzbykhk.cz/>.

Termín: 31. 12. 2022

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí, Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením ve spolupráci s odborem informatiky

Opatření k naplnění cíle: Prezentovat funkční způsoby spolupráce, ale i příklady špatné praxe, podporovat aktivity přispívající ke zvyšování informovanosti zdravotnických pracovníků v oblasti sociálních služeb i zvyšování znalostí v oblasti komunikace s osobami s postižením.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí, odbor zdravotnictví

Opatření k naplnění cíle: S cílem posilovat spolupráci zdravotních a sociálních služeb a zvyšovat informovanost zdravotnických pracovníků o dostupných službách a možnostech podpory realizovat na vybraných obcích s rozšířenou působností aktivity na podporu posílení spolupráce (např. informační setkání se zdravotnickými pracovníky, vydání informačních materiálů, nastavení spolupráce při předávání informací mezi poskytovateli zdravotnické péče

a sociálních služeb, rozvoj místního partnerství v sociální oblasti formou informačních setkání zástupců zdravotnických služeb).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí a obce Královéhradeckého kraje

Dílčí cíl 4.7.7 Podporovat zkvalitňování tlumočnických služeb pro osoby se sluchovým postižením

Opatření k naplnění cíle: Podporovat profesionální vzdělávání tlumočnicků českého znakového jazyka.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

4.8 Vzdělávání a volný čas

Priority Krajského plánu pro oblast vzdělávání v souladu s Národním plánem podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 reflektují článek 24 Úmluvy, který se týká práva na vzdělání bez diskriminace a na základě rovných příležitostí. Naplnění tohoto práva spočívá v zajištění začleňujícího vzdělávacího systému na všech úrovních a zajištění dostupnosti celoživotního vzdělávání.

Je důležité, aby děti, žáci a studenti (dále také jen „žáci“) se zdravotním postižením měli na rovnoprávném základě s ostatními přístup k začleňujícímu, kvalitnímu a bezplatnému základnímu a střednímu vzdělávání co nejbližší místu, kde žijí. Žákům se zdravotním postižením musí být umožněno získat praktické a sociální dovednosti, které usnadní jejich plné a rovné zapojení do systému vzdělávání a do života ve společnosti. Zásadní změnu představuje od 1. září 2016 zavedení systému společného vzdělávání, který je administrativně náročný, ale umožňuje pomocí podpůrných opatření saturovat potřeby jednotlivých žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. S přetížením a nedostatkem personálních kapacit se v souvislosti se zavedením společného vzdělávání potýkají školská poradenská zařízení.

Základním cílem pro období platnosti Krajského plánu je uplatňování principu společného vzdělávání umožňujícího žákům se zdravotním postižením za pomoci podpůrných opatření vzdělávání ve školách hlavního vzdělávacího proudu. Pokud podpůrná opatření nepostačují k naplňování jejich vzdělávacích možností a k uplatnění práva na vzdělávání, mohou děti, žáci a studenti s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem, navštěvovat třídy (oddělení, studijní skupiny) či školy zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Strategický dokument zabývající se vzděláváním žáků se zdravotním postižením na území kraje je Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020–2024³⁴.

---

³⁴ Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020 -2024, schválený Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 20. 4. 2020, usnesení č. č. ZK/27/2168/2020. Dostupné z:

Jedním z jeho hlavních cílů je podpora společného vzdělávání na základních školách a podpora začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu v souladu s novelizovaným školským zákonem. Pozornost je věnována metodické podpoře školám při realizaci společného vzdělávání, profesnímu rozvoji pedagogů s důrazem na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a dalšímu rozvoji poradenských služeb. Nezbytné je rovněž rozvíjet kvalitní materiální a prostorové podmínky pro vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Důležité je rovněž vytvářet podmínky pro aktivní zapojení dětí, žáků a studentů s postižením pro aktivní zapojení do neformálního a zájmového vzdělávání a dalších volnočasových aktivit.

V oblasti terciárního vzdělávání a podpory specifických potřeb studentů je nezbytné zmínit činnost Informačně-poradenského a kariérního centra Univerzity Hradec Králové, zařízení s celouniverzitní působností, jehož posláním je provázet studenty při studiu a prostřednictvím nabízených služeb podporovat jejich profesní a osobní rozvoj, zajišťovat dobré podmínky pro studium, jeho úspěšné dokončení a následné úspěšné začlenění do praxe. Jeho sekce Augustin zajišťuje podporu a vyrovnávání studijních podmínek uchazečům o studium a studentům se specifickými potřebami od přijímacího řízení a dál po celou dobu studia. Hlavním cílem je co nejvíce zpřístupnit studium na vysoké škole jedincům se zrakovým, sluchovým a pohybovým postižením, dále také osobám s poruchami učení, poruchou autistického spektra a psychickým či chronickým somatickým onemocněním. V případě pracovišť Univerzity Karlovy je hlavním pracovištěm, které zodpovídá za podporu osob se speciálními potřebami, Centrum Carolina. Na každé fakultě dále působí pověřená kontaktní osoba pro studující se speciálními potřebami, na kterou se mohou v případě potřeby obrátit.

Dílčí cíl č. 4.8.1 Vytvářet podmínky pro realizaci společného vzdělávání.

Opatření k naplnění cíle: Posilovat personální kapacity školských poradenských zařízení (speciálně pedagogická centra, pedagogicko-psychologické poradny) s cílem dodržování zákonných lhůt u vyšetření dětí, žáků a studentů.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Opatření k naplnění cíle: Zpracovat analýzu poskytování poradenství ve školských poradenských zařízeních (včetně srovnání s ostatními kraji v ČR) směřující k zajištění jednotného přístupu při poskytování podpůrných opatření dětem/žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům ve školách.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Opatření k naplnění cíle: Na základě mapování zájmu škol všech stupňů a s využitím dat dostupných Královéhradeckému kraji (výkazy škol) připravit a pilotně ověřit možnosti

---

<https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/skolstvi/vyrocní-zpravy/dlouhodobý-záměr-vzdělávání-a-rozvoje-vzdělávací-soustavy-kralovehradeckého-kraje-2020-2024-318619/>

vzdělávání asistentů pedagogů se zacílením na konkrétní skupiny žáků, zejména se zdravotním postižením. Poskytnout možnost vzdělávání, výměny zkušeností a metodické podpory odborníků na konkrétní zdravotní postižení.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Opatření k naplnění cíle: Zmapovat potřeby a zkušenosti škol všech stupňů v Královéhradeckém kraji s využíváním kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek. Na základě dat navrhnout další možný postup/postupy vedoucí ke vzniku půjčovny a případně poradenského centra zaměřeného na poradenství a půjčování pomůcek potřebných pro vzdělávání dětí a žáků se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Opatření k naplnění cíle: Podporovat záměr MŠMT institucionalizace školních psychologů a školních speciálních pedagogů, zajistit dostatek odborníků ve školách a školských zařízeních vč. zařízení ústavní péče (zejména školní psycholog, speciální pedagog, ukotvení pozice sociálního pedagoga jako pedagogické profese a jeho zavedení do praxe).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Dílčí cíl č. 4.8.2 Zajišťovat podmínky pro vzdělávání dětí, žáků a studentů se zdravotním postižením, kteří se nemohou zařadit do škol hlavního vzdělávacího proudu.

Opatření k naplnění cíle: V kraji zachovat a podporovat síť škol zřízených pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, poskytujících vzdělávání dětem, žákům a studentům se zdravotním postižením v blízkosti jejich bydliště.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Dílčí cíl č. 4.8.3 Vytvářet podmínky pro zajištění dostupnosti celoživotního vzdělávání osob s postižením.

Opatření k naplnění cíle: V rámci vyhlašovaných dotačních programů zohlednit téma věnované celoživotnímu vzdělávání osob s postižením.

Termín: 1× ročně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací ve spolupráci s odborem školství

Dílčí cíl č. 4.8.4 Vytvářet podmínky pro zajištění dostupnosti volnočasových a zájmových aktivit pro osoby s postižením, zejm. pro děti.

Opatření k naplnění cíle: V rámci vyhlašovaných dotačních programů na podporu volnočasových aktivit zařadit mezi priority aktivity pro děti a mládež se zdravotním postižením, resp. znevýhodněním.

Termín: 1× ročně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací ve spolupráci s odborem školství

Dílčí cíl č. 4.8.5 Podporovat nabídku v oblasti dalšího profesního vzdělávání pracovníků pedagogických profesí s důrazem na práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

Opatření k naplnění cíle: Podporovat systematické a praktické vzdělávání pracovníků pedagogických profesí v práci s dětmi, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

4.9 Zdraví a zdravotní péče

Priority v oblasti Zdraví a zdravotní péče se opírají o článek 25 Úmluvy, který deklaruje, že osoby se zdravotním postižením mají právo na dosažení nejvyšší možné úrovně zdraví bez diskriminace. Osobám s postižením je zajištěn přístup ke zdravotním službám ve stejném rozsahu a kvalitě jako ostatním občanům. Zároveň jsou rozvíjeny takové zdravotní služby, které osoby se zdravotním postižením, i děti a starší osoby, potřebují s ohledem na své postižení, a to včetně včasné intervence a služeb předcházejících vzniku dalšího postižení. Při zajištění zdravotních služeb je kladen důraz na místní dostupnost v rámci regionu. Důraz je kladen na osvětu a vzdělávání pracovníků zdravotních služeb s cílem zvyšovat informovanost o lidských právech, důstojnosti, nezávislosti, potřebách osob se zdravotním postižením a duševním onemocněním a možnostech jejich podpory prostřednictvím poradenských, sociálních a dalších služeb. Stejně tak je při poskytování zdravotní péče kladen důraz na odstraňování bariér, nejen architektonických, ale právě také komunikačních. Podporována je rovněž zdravotní gramotnost s cílem podpořit jedince ve zdravém životním stylu, převzetí odpovědnosti za své zdraví a předcházení zdravotním rizikům. Zvláštní pozornost je věnována podpoře procesu reformy psychiatrické péče na regionální úrovni. Klíčovým dokumentem pro oblast zdravotnictví na regionální

úrovni je Konceptce zdravotnictví Královéhradeckého kraje pro období 2021–2025³⁵, schválená usnesením č. ZK/5/255/2021 Zastupitelstva Královéhradeckého kraje ze dne 3. 5. 2021. Priority pro oblast péče o duševní zdraví formuluje Plán sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021-2030³⁶, schválený usnesením Zastupitelstva Královéhradeckého kraje č. ZK/29/2289/2020 ze dne 22. 6. 2020. Ten navazuje na první koncepční dokument věnovaný této oblasti, kterým byla Konceptce péče o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji³⁷, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje usnesením č. ZK/31/2186/2016 ze dne 12. 9. 2016. Prostor pro zlepšení nabízí oblast spolupráce zdravotních a sociálních služeb a sociální práce.

Dílčí cíl č. 4.9.1 Podporovat zlepšování podmínek dostupnosti zdravotní péče pro osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním respektováním specifických potřeb osob se smyslovým postižením, mentálním postižením, osob s vážným omezením hybnosti a schopnosti komunikace (vč. osob s PAS a osob s rizikem v chování).

Opatření k naplnění cíle:

Doporučit provozovatelům lůžkových zdravotnických zařízení v Královéhradeckém kraji reflektovat v maximální možné míře specifické potřeby osob se zdravotním postižením, které vyžadující specifickou péči při léčbě, a to včetně odpovídajícího personálního a technického vybavení.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, člen Rady Královéhradeckého kraje zodpovědný za oblast zdravotnictví; Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor zdravotnictví

Dílčí cíl č. 4.9.2 Podporovat osvětovou činnost v oblasti prevence zdravotního postižení a duševního onemocnění, včetně zmírňování jeho důsledků, a vzdělávání zdravotnické veřejnosti o problematice zdravotního postižení.

Opatření k naplnění cíle:

Doporučit krajským organizacím působícím v oblasti zdravotnictví činit kroky ke zvyšování informovanosti široké veřejnosti s cílem zmírňovat důsledky zdravotního postižení či předcházet jeho vzniku: např. prostřednictvím programů zdraví, dnů zdraví a dnů otevřených dveří, informačních a osvětových materiálů a dalších osvětových akcí a aktivit.

---

³⁵ Konceptce zdravotnictví Královéhradeckého kraje 2021–2025, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 3. 5. 2021, usnesení č. ZK/5/255/2021. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/zdravotnictvi/projekty/Koncepce-zdravotnictvi-Kralovehradeckeho-kraje-pro-obdobi-2021-2025.pdf>

³⁶ Plán sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021-2030, schválený Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 22.6.2020. Dostupné z: https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/zdravotnictvi/dusevni-zdravi/Navrhova-cast_Plan-site-sluzeb-v-peci-o-dusevni-zdravi-v-KHK-2021-2030.pdf

³⁷ Konceptce péče o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2016–2020, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 12. 9. 2016, usnesení č. ZK/31/2186/2016. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/schvalene-koncepce/KONCEPCE-PECE-O-DZ-RKZK- 2 .pdf>

Doporučit krajským organizacím působícím v oblasti zdravotnictví činit kroky ke zvyšování informovanosti pacientů o jejich právech a povinnostech při poskytování zdravotních služeb a o poskytovatelích zdravotní péče. Vytvářet a zveřejňovat informační materiály zaměřené na práva pacientů v obsahově a formálně adaptovaných variantách odpovídajících specifickým potřebám jednotlivých skupin osob se zdravotním postižením/duševním onemocněním.

Zajišťovat průběžnou informovanost zdravotnické veřejnosti působící v krajských organizacích v oblasti zdravotnictví o specifických potřebách osob se zdravotním postižením, o problematice osob se zdravotním postižením, s důrazem na problematiku osob s poruchami autistického spektra, o dostupných formách podpory a pomoci umožňujících život člověka s postižením v běžném prostředí, v komunitě atd.

Zvyšovat informovanost zdravotnické veřejnosti o specifických potřebách osob se zdravotním postižením (zejména o způsobech, metodách a formách komunikace), a to konkrétně o:

- potřebách osob se specifickými nároky na péči (příprava na vyšetření, průběh, spolupráce s pečující osobou, poskytovatelem služby, opatrovníkem), příkladech dobré/špatné praxe,
- potřebách poskytovatelů sociálních služeb a školských zařízení ve vztahu k zajištění bezpečné podpory/péče a ochrany zdraví uživatelů sociálních služeb a žáků a studentů se zdravotním postižením/specifickými potřebami (odpovědnosti, spolupráce, s cílem umožnit lidem s postižením život srovnatelný s životem vrstevníků).

Zvyšovat informovanost zdravotnické veřejnosti – zejména praktických lékařů pro děti a dorost a všeobecných praktických lékařů o problematice osob se zdravotním postižením, s důrazem na problematiku osob s poruchami autistického spektra.

Zvyšovat informovanost zdravotnické veřejnosti (zejména lékařů prvního kontaktu) a zdravotnických pracovníků o dostupných formách podpory a pomoci umožňujících život člověka s postižením a duševním onemocněním v běžném prostředí, v komunitě.

Vyhledávat a vytvářet příležitosti pro zajištění informovanosti zdravotnické veřejnosti:

- ověřit/využít možnosti spolupráce s Českou lékařskou komorou (okresní sdružení),
- ověřit/využít možnosti připravovaných aktivit projektů Královéhradeckého kraje zaměřených na osvětu praktických lékařů pro dospělé a praktických lékařů pro děti a dorost,
- ověřit/využívat možnosti v Královéhradeckém kraji realizovaných kongresů, konferencí a dalších akcí pro lékaře a zdravotnické profesionály (např. Hradecké pediatrické dny).

Posílit roli praktických lékařů pro dospělé ve vztahu k pacientovi v oblasti preventivních prohlídek, převzetí péče o chronicky nemocné pacienty a zvýšit informovanost praktických lékařů pro dospělé o možnostech motivace pacientů ke zdravému způsobu života.

Naplnovat strategické cíle a opatření Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021–2030 v oblasti rozvoje lidských zdrojů (vzdělávání odborníků zdravotnických profesí působících v péči o duševní zdraví (podpora přístupu orientovaného na zotavení, mezioborová spolupráce).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, člen rady Královéhradeckého kraje zodpovědný za oblast zdravotnictví; Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor zdravotnictví ve spolupráci s odborem sociálních věcí.

Opatření k naplnění cíle: Zvyšovat informovanost pečujících osob o komunikaci a potřebné péči o osoby se zdravotním postižením, duševním onemocněním a dostupné pomoci. Využívat za tímto účelem ordinace praktických lékařů i specialistů (např. distribuce informačních materiálů). Zohledňovat téma zvyšování informovanosti pečujících osob v rámci pravidelně vyhlášeného dotačního programu pro podporu činností, které navazují, kooperují nebo rozšiřují sociální služby, a pro podporu prarodinných aktivit.

Termín: každoročně k 30. 6.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí

Opatření k naplnění cíle: Naplňovat strategické cíle a opatření Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021–2030 v oblasti primární prevence v oblasti duševního zdraví.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

Dílčí cíl 4.9.3 S cílem podpořit reformu psychiatrické péče pro osoby s duševním onemocněním na regionální úrovni naplňovat strategické cíle a opatření Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021–2030.

Opatření k naplnění cíle: Implementovat opatření Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021–2030.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor zdravotnictví, odbor sociálních věcí

Dílčí cíl 4.9.4 Posilovat provázanost zdravotní péče a sociální práce s cílem zajistit osobám s postižením odpovídající následnou péči či koordinované poskytování sociálních a zdravotních služeb.

Opatření k naplnění cíle: Podporovat součinnost a spolupráci zdravotně sociálních pracovníků se sociálními pracovníky obcí a poskytovateli sociálních a zdravotních služeb s cílem zajištění odpovídající podpory osobám opouštějícím zdravotnická zařízení vč. podpory pečujících osob: semináře, společná setkání, spolupráce v rámci případových konferencí apod.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí, odbor zdravotnictví

4.10 Zaměstnávání a rehabilitace

Oblasti zaměstnávání je věnován článek 27 Úmluvy Práce a zaměstnávání, který zakládá právo osob s postižením na práci na rovnoprávném základě s ostatními, týká se zákazu diskriminace z důvodu zdravotního postižení ve všech otázkách spojených se zaměstnáváním, vyzdvihuje důležitost odborného a profesního poradenství a služeb zprostředkování práce. Podporováno by mělo být jak zaměstnávání osob se zdravotním postižením v soukromém sektoru, tak příležitosti k samostatné výdělečné činnosti, stejně tak zaměstnávání ve veřejném sektoru. I přes přetrvávající nízkou míru nezaměstnanosti patří nadále osoby s postižením na trhu práce k nejvíce ohroženým. Ať už z důvodu nedostatečné nabídky vhodných pracovních míst, neodpovídající kvalifikace, obav či předsudků na straně zaměstnavatelů, bariérovosti pracovního prostředí, ale i očekávání osob s postižením. Situaci osob se zdravotním postižením na trhu práce je proto nadále třeba věnovat zvýšenou pozornost. Vzhledem ke skutečnosti, že v oblasti zaměstnanosti má Královéhradecký kraj jen omezené kompetence, je plán orientován zejména na podporu zaměstnávání osob s postižením v krajských organizacích, podporu rozvoje sociálních služeb přispívajících k rozvoji sociálních dovedností souvisejících s pracovním uplatněním, podporu rozvoje sociálního podnikání a spolupráci s klíčovými aktéry v oblasti podpory zaměstnávání osob s postižením v regionu.

Dílčí cíl 4.10.1 Na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje a v kraje zřizovaných organizacích preferovat přímé zaměstnávání osob se zdravotním postižením před náhradními formami plnění s důrazem na možnost zvýšení počtu osob s postižením v zaměstnaneckém poměru.³⁸

Opatření k naplnění cíle: Každoročně monitorovat a vyhodnocovat způsob plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Termín: každoročně k 30. 4.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor sociálních věcí ve spolupráci s dalšími odvětvovými odbory

Opatření k naplnění cíle: Informovat příspěvkové organizace zřízené kraje o preferenci plnění povinnosti zaměstnávání osob se zdravotním postižením v zákonem stanovené míře přímým zaměstnáváním, vyzvat ke každoročnímu sdělování způsobu plnění povinného podílu zaměstnávání osob se zdravotním postižením včetně zdůvodnění v případech, kdy není povinný podíl naplněn přímým zaměstnáváním osob se zdravotním postižením.

Termín: každoročně k 28. 2.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odvětvové odbory

Opatření k naplnění cíle: V návaznosti na zpracovanou analýzu pracovních pozic na Krajském úřadě Královéhradeckého kraje, které by byly vhodné pro zaměstnávání osob se zdravotním

---

³⁸ V případě náhradních plnění podporovat odebírání služeb či výrobků od regionálních dodavatelů.

postižením, podporovat prezentaci těchto pozic s cílem obsazovat minimálně 4 % takových pozic z celkového počtu zaměstnanců kraje zařazených do krajského úřadu.

Termín: průběžně

Odpovídá: Královéhradecký kraj, odbor kancelář ředitele

Opatření k naplnění cíle: V oznámeních o vyhlášených výběrových řízeních Královéhradeckým krajem (krajským úřadem) uvádět informaci, zda pracovní místo je vhodné pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kancelář ředitele

Opatření k naplnění cíle: V krajem zřizovaných a zakládaných organizacích podporovat vytváření vhodných pracovních míst pro osoby se zdravotním postižením, včetně osob s mentálním postižením, PAS a s postižením více vadami.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

Dílčí cíl č. 4.10.2 Podporovat zaměstnávání osob s postižením a duševním onemocněním v Královéhradeckém kraji.

Opatření k naplnění cíle: Aktivně spolupracovat s Úřadem práce ČR – krajská pobočka v Hradci Králové při tvorbě a propagaci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti ve prospěch zvýšení zaměstnanosti osob se zdravotním postižením a s dalšími organizacemi v regionu realizujícími programy a aktivity na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor regionálního rozvoje, odbor sociálních věcí

Opatření k naplnění cíle: Podpora spolupráce zaměstnavatelů otevřeného i chráněného trhu práce se speciálními školami, případně dalšími aktéry, s cílem podpořit zaměstnávání absolventů/mladých lidí s postižením (např. pokračování projektu Do praxe bez bariér)

Termín: do konce roku 2023

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Centrum investic, rozvoje a inovací (Regionální centrum podpory sociálního podnikání)

Opatření k naplnění cíle: Spolupracovat s organizacemi v regionu realizujícími programy na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (např. umožněním praxí na pracovištích Krajského úřadu nebo v krajem zřizovaných organizacích).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor kancelář ředitele

Opatření k naplnění cíle: Naplňovat strategické cíle a opatření Plánu sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021–2030 v oblasti podpory zaměstnávání osob s duševním onemocněním.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

Dílčí cíl č. 4.10.3 Rozvíjet sociální podnikání v Královéhradeckém kraji.

Opatření k naplnění cíle: Podporovat rozvoj sociálního podnikání v Královéhradeckém kraji prostřednictvím konzultační podpory, síťování sociálních podniků a dalších klíčových aktérů v kraji, vzděláváním, facilitací rozvojových záměrů zaměřených na rozvoj sociálního podnikání a popularizací tématu sociálního podnikání.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Centrum investic, rozvoje a inovací (Regionální centrum podpory sociálního podnikání³⁹)

Opatření k naplnění cíle: Příprava a spuštění akcelérátoru/inkubátoru sociálních podniků.

Termín: 31. 12. 2022

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Centrum investic, rozvoje a inovací (Regionální centrum podpory sociálního podnikání)

Opatření k naplnění cíle: Zajištění finanční podpory pro rozvoj sociálního podnikání na území kraje (např. zavedení dotačního titulu zaměřeného na vznik a rozvoj sociálních podniků, burzy filantropie aj).

---

³⁹ Regionální centrum podpory sociálního podnikání. Info na: <http://www.cirihk.cz/regionalni-centrum-podpory-socialniho-podnikani.html>

Termín: 31. 12. 2022

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Centrum investic, rozvoje a inovací (Regionální centrum podpory sociálního podnikání)

Opatření k naplnění cíle: Podpora spolupráce sociálních podniků a speciálních škol, případně dalších aktérů (např. pokračování projektu Do praxe bez bariér)

Termín: 31. 12. 2023

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Centrum investic, rozvoje a inovací (Regionální centrum podpory sociálního podnikání)

Dílčí cíl č. 4.10.4 Propagovat možnosti společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek.

Opatření k naplnění cíle: Vedle podpory rozvoje sociálního podnikání v Královéhradeckém kraji propagovat možnosti společensky odpovědného zadávání veřejných zakázek.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Centrum investic, rozvoje a inovací (Regionální centrum podpory sociálního podnikání⁴⁰)

Dílčí cíl č. 4.10.5 Podporovat vytváření podmínek pro rozvoj koordinované/ucelené rehabilitace specializované na jednotlivé skupiny a věkové kategorie občanů se zdravotním postižením.

Opatření k naplnění cíle: Jako připomínkové místo spolupracovat při případné tvorbě legislativní úpravy pro oblast koordinované rehabilitace.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odvětvové odbory

4.11 Kultura a sport

Podpora účasti osob s postižením na kulturním životě a podpora jejich sportovních aktivit vychází z článku 30 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením. V zásadě se rovněž jedná o podporu procesu enkulturace a naplnění potřeby kreativního rozvoje osob s postižením. Dostupná a inovativní kultura je jednou z klíčových oblastí Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a

---

⁴⁰Regionální centrum podpory sociálního podnikání. Info na: <http://www.cirihk.cz/regionalni-centrum-podpory-socialniho-podnikani.html>

kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030⁴¹, schválené Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje usnesením č. ZK/6/327/2021 ze dne 21. června 2021. Strategie se v této oblasti soustředí na zlepšování podmínek pro rozvoj kvalitních veřejných služeb kulturních zařízení cestou snižování prostorových a technických bariér, zajištění dostupnosti kvalitního kulturního obsahu také mimo velká města a podporu spolupráce kulturních aktérů se subjekty poskytujícími vzdělávání a subjekty působícími v sociální oblasti. V popředí zájmu je podpora dostupnosti kultury pro všechny obyvatele kraje bez rozdílu.

Sportovní aktivity občanů, včetně občanů se zdravotním postižením, podporuje Královéhradecký kraj zejména pravidelně vyhlašovanými dotačními programy na podporu sportovních aktivit, v jejichž rámci patří projekty s integrací osob se zdravotním postižením či podpora aktivit se zapojením znevýhodněných osob (sociální, zdravotní) přímo k prioritám (v rámci relevantních krajských dotačních titulů mají aktivity pro osoby se sociálním a zdravotním znevýhodněním přidělenou střední prioritu). V rámci těchto krajských dotačních programů mají projekty zaměřené na handicapované sportovce také upraveny – zmírněny podmínky, které musí projekty v rámci krajského rozsahu splnit (např. minimální počet účastníků). Od roku 2021 však došlo k poklesu finanční alokace směřované do oblasti sportu, což se promítá i do podpory aktivit ve prospěch osob s postižením. Současně nebyl pro rok 2022 vyhlášen dotační program Celoroční pravidelná sportovní činnost dětí, mládeže a osob se zdravotním postižením včetně vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů, a to z důvodu podpory sportovních klubů, tělovýchovných a tělocvičných jednot, které se věnují sportování dětí a mládeže od 3 do 23 let v rámci programu MŮJ KLUB Národní sportovní agentury. Obecným cílem je sportovní aktivity osob se zdravotním postižením nadále podporovat a aktivně vytvářet příležitosti pro aktivní zapojení osob/sportovců se zdravotním postižením do aktivit realizovaných Královéhradeckým krajem. Jedním z příkladů je i záměr zařazení běžeckého lyžování nevidomých do programu Her X. zimní olympiády dětí a mládeže ČR, které bude Královéhradecký kraj pořádat v roce 2023.

Dílčí cíl č. 4.11.1 Podporovat sportovní aktivity osob se zdravotním postižením

Opatření k naplnění cíle: V návaznosti na nevyhlášení dotačního programu Celoroční pravidelná sportovní činnost dětí, mládeže a osob se zdravotním postižením včetně vzdělávání trenérů, rozhodčích a cvičitelů pro rok 2022 věnovat v rámci vyhlašovaných dotačních titulů Královéhradeckého kraje pozornost celoroční sportovní činnosti osob se zdravotním postižením a podpořit navýšení prostředků alokovaných na podporu sportovních aktivit (vč. podpory sportovních aktivit pro osoby se zdravotním postižením).

Termín: průběžně, dle termínu vyhlášených dotačních programů

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Opatření k naplnění cíle: V případě sportovních aktivit organizovaných Královéhradeckým krajem (např. organizace Her X. zimní olympiády dětí a mládeže 2023) vytvářet příležitosti pro aktivní zapojení osob/sportovců se zdravotním postižením.

---

⁴¹ Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030, schválená dne 21. června 2021 usnesením č. ZK/6/327/2021. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvoje-dokumenty/schvalene-koncepce/Strategie-rozvoje-kultury-navrhova-cast.pdf>

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor školství

Dílčí cíl č. 4.11.2 Podporovat zapojení osob se zdravotním postižením do kulturního života.

Opatření k naplnění cíle: Naplňovat cíle a opatření Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030 v oblasti Dostupná a inovativní kultura (zejm. v rámci cíle 4 Silná a organizačně zajištěná role kultury a kreativity v sociální politice a všech stupních vzdělávacího systému).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, nositelé určení akčním plánem⁴²

Opatření k naplnění cíle: V návaznosti na dosavadní zkušenosti se zájmem a podporou aktivit realizovaných ve prospěch osob se zdravotním postižením v rámci podpory nejvýznamnějších kulturních aktivit s trvalou záštitou Rady Královéhradeckého kraje zvážit zařazení specifického hodnotícího kritéria bonifikujícího aktivity ve prospěch osob s postižením.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor regionálního rozvoje, grantů a dotací ve spolupráci s odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu

Dílčí cíl č. 4.11.3 Zajistit informovanost osob se zdravotním postižením a jejich blízkých o možnostech aktivního využití volného času osobami se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji.

Opatření k naplnění cíle: Informace o možnostech aktivního využití volného času osobami se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji zveřejňovat ve zpravodaji U nás v kraji a prostřednictvím dalších komunikačních kanálů Královéhradeckého kraje (webové portály, facebookový profil).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor organizační a právní

Dílčí cíl č. 4.11.4 Zajistit informovanost veřejnosti o aktivitách osob se zdravotním postižením a aktivitách ve prospěch osob s postižením.

Opatření k naplnění cíle: Podporovat pořádání výstav a soutěží uměleckých děl osob se zdravotním postižením či výrobků žáků speciálních škol, uživatelů sociálních služeb apod. (např.

---

⁴² Akční plán podrobně specifikuje způsob naplňování programových cílů, opatření a rozvojových aktivit rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030 na nejbližší období.

formou poskytnutí prostor pro pořádání výstav ve foyer recepcce sídla Královéhradeckého kraje, propagací akcí prostřednictvím krajských komunikačních kanálů).

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor organizační a právní

Opatření k naplnění cíle: Každoročně vyhlásit soutěž Cena sociálních služeb Královéhradeckého kraje s cílem odměnit nejlepší pracovníky a organizace za přínos v sociálních službách (mimořádný počín nebo dlouhodobou systematickou práci k rozvoji, kvalitě a dostupnosti sociálních služeb) v Královéhradeckém kraji.

Termín: každoročně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbor sociálních věcí, odbor organizační a právní

4.12 Koordinace a monitorování plnění Krajského plánu, participace osob se zdravotním postižením a jejich organizací na správě věcí veřejných

Realizace a průběžné monitorování Krajského plánu je mezioborovým procesem, na jehož naplňování participují všechny relevantní odbory krajského úřadu. Na základě zkušeností s koordinací a monitorováním doposud realizovaných Krajských plánů je vhodné a účelné, aby všechny relevantní odbory každoročně zpracovaly zprávu o plnění opatření Krajského plánu spadajících do jejich působnosti za uplynulý kalendářní rok. Zprávu pak následně projedná Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením a následně Rada Královéhradeckého kraje. V případě potřeby navrhnou aktualizaci Krajského plánu v podobě změn či doplnění dílčích cílů a opatření. Participace osob se zdravotním postižením na tvorbě koncepcí a naplňování cílů a opatření souvisejících s podporou rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením je zajištěna prostřednictvím činnosti Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením. Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením funguje jako poradní a iniciativní orgán Rady Královéhradeckého kraje od roku 2004, kdy Rada Královéhradeckého kraje usnesením č. RK/21/857/2004 ze dne 30. června 2004 Komisi Rady Královéhradeckého kraje pro zdravotně postižené zřídila a jmenovala prvního předsedu a členy této komise.

Dílčí cíl č. 4.12.1 Zajistit fungování Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením jako koordinačního, iniciativního a poradního orgánu Rady Královéhradeckého kraje pro tvorbu a realizaci dlouhodobých koncepcí pro podporu rovných příležitostí pro občany se zdravotním postižením.

Opatření k naplnění cíle: Zajistit činnost Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

Dílčí cíl č. 4.12.2 Zabezpečit naplňování Plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2022–2025, koordinovat tento proces s relevantními odbory Krajského úřadu a Radou Královéhradeckého kraje a zajistit jeho pravidelný monitoring.

Opatření k naplnění cíle: Zabezpečit koordinaci činností všech subjektů podílejících se na realizaci Krajského plánu prostřednictvím Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením

Opatření k naplnění cíle: Všechny relevantní odbory Krajského úřadu předloží zprávu o plnění opatření Krajského plánu spadajících do jejich působnosti za uplynulý kalendářní rok.

Termín: každoročně k 31. 3.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, odbory Krajského úřadu Královéhradeckého kraje participující na plnění plánu

Opatření k naplnění cíle: Zhodnocení plnění Krajského plánu Komisí Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením a Radou Královéhradeckého kraje s případnými návrhy na jeho aktualizaci.

Termín: každoročně k 30. 4.

Odpovědnost: Královéhradecký kraj, Komise Rady Královéhradeckého kraje pro osoby se zdravotním postižením, Rada Královéhradeckého kraje

Opatření k naplnění cíle: Zajistit potřebné finanční prostředky na plnění cílů a opatření Plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Královéhradeckého kraje pro období 2022–2025.

Termín: průběžně

Odpovědnost: Královéhradecký kraj

5. Používané zkratky

APZ	-	aktivní politika zaměstnanosti
HZS	-	hasičským záchranný sbor
IZS	-	integrovaný záchranný systém
OZP	-	osoby se zdravotním postižením
PvN	-	podpora v nezaměstnanosti
SVČ	-	samostatně výdělečná činnost
TP	-	symbol průkazu osoby se zdravotním postižením, středně těžké postižení
UoZ	-	uchazeč o zaměstnání
ÚP ČR	-	Úřad práce České republiky
VPM	-	volné pracovní místo

- ZoZ - Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění
- ZTP - symbol průkazu osoby se zdravotním postižením, těžké postižení
- ZTP/P - symbol průkazu osoby se zdravotním postižením, zvláště těžké postižení s průvodcem

6. Seznam zdrojů

Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením žijící mimo soukromé domácnosti - 2017, 2018 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 26.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/deti-se-zdravotnim-postizenim-a-osoby-se-zdravotnim-postizenim-zijici-mimo-soukrome-domacnosti-2017-2018>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Královéhradeckého kraje 2020 - 2024, schválený Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 20. 4. 2020, usnesení č. č. ZK/27/2168/2020. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/krajsky-urad/skolstvi/vyrocnizpravy/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-kralovehradeckeho-kraje-2020-2024-318619/>

JURČÁKOVÁ Lubica, IVANOVÁ Kateřina, NECHANSKÁ Blanka a PÁNEK David Pánek. Duševní poruchy a omezení svéprávnosti v České republice v regionálním pohledu. *Demografie* [online]. 2020, 62: 91–101 [cit. 23.11.2021]. ISSN 1805-2991. Dostupné z: [5a5ece00-b33b-43dc-9f00-8f960c4b1b0d \(czso.cz\)](https://www.czso.cz/5a5ece00-b33b-43dc-9f00-8f960c4b1b0d)

Koncepce péče o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2016–2020, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 12. 9. 2016, usnesení č. ZK/31/2186/2016. Dostupné z: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/schvalene-koncepce/KONCEPCE-PECE-O-DZ-RKZK- 2 .pdf>

Plán sítě služeb v péči o duševní zdraví v Královéhradeckém kraji 2021-2030, schválený Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 22.6.2020, usnesení č. ZK/29/2289/2020 ZK. Dostupné z: https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/zdravotnictvi/dusevni-zdravi/Navrhovavcast_Plan-site-sluzeb-v-peci-o-dusevni-zdravi-v-KHK-2021-2030.pdf

Koncepce zdravotnictví Královéhradeckého kraje 2021–2025, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 3. 5. 2021, usnesení č. ZK/5/255/2021. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/zdravotnictvi/projekty/Koncepce-zdravotnictvi-Kralovehradeckeho-kraje-pro-obdobi-2021-2025.pdf>

Měsíční statistická zpráva, říjen 2021 [online]. Hradec Králové: Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Královéhradeckém kraji [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: https://www.uradprace.cz/documents/37855/2041778/Mesicni_HKK_10_2021.pdf/0f39b255-b84d-d37f-a444-fc8058290263

Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025, schválený vládou České republiky usnesením č. 761 z dne 20. července 2020. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvozp/dokumenty/Narodni-plan-2021-2025.pdf>

Soubor opatření ke zlepšení situace života osob s poruchou autistického spektra a jejich rodin, schválený usnesením vlády České republiky č. 727 ze dne 13. července 2020 [online]. Praha: Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením, 2020. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvozp/dokumenty/Soubor-opatreni-PAS.pdf>

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2017 [online]. Hradec Králové: Krajská správa Českého statistického úřadu v Hradci Králové [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/22-socialni-zabezpeceni-2vjgpu4o9b>

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2018 [online]. Hradec Králové: Krajská správa Českého statistického úřadu v Hradci Králové [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-kralovehradeckeho-kraje-2018>

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2019 [online]. Hradec Králové: Krajská správa Českého statistického úřadu v Hradci Králové [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/statisticka-rocenka-kralovehradeckeho-kraje-2019>

Statistická ročenka Královéhradeckého kraje – 2020 [online]. Hradec Králové: Krajská správa Českého statistického úřadu v Hradci Králové [cit. 29.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/22-socialni-zabezpeceni-37k2dwahs3>

Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb – Plán rozvoje sociálních služeb v Královéhradeckém kraji 2011–2017 po revizi č. 16 schválené Zastupitelstvem kraje dne 19. 6. 2017, usnesení č. ZK/6/319/2017. Dostupné z: http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/poskytovatele/strategicke-dokumenty/soc-sluzby/P1-Revize_16-PlanSocialnichSluzebKralovehradecky-2011-17.pdf

Strategie Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb na období 2018 až 2026, revize č. 3 schválená Zastupitelstvem kraje dne 22. 6. 2020, číslo usnesení ZK/29/2288/2020. Dostupné z:

<https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/%20poskytovatele/strategicke-dokumenty/soc-sluzby/strategie-kralovehradeckeho-kraje-v-oblasti-socialnich%20sluzeb-na-obdobi-2018-az-2026-107851/>

Strategie rozvoje dostupnosti a kvality sociálních služeb Královéhradeckého kraje poskytovaných v komunitě pro osoby s postižením a duševním onemocněním 2015–2023, schválená Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje dne 1. 2. 2016, usnesení č. ZK/26/1813/2016. Dostupné z: http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/socialni-oblast/rozvoj-soc-sluzeb/Strategie_VS_FINAL_2.pdf

Strategie rozvoje kultury, kulturního dědictví a kulturních a kreativních odvětví Královéhradeckého kraje 2022–2030, schválená dne 21. června 2021 usnesením č. ZK/6/327/2021. Dostupné z: <https://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/rozvoj-kraje/rozvojove-dokumenty/schvalene-koncepce/Strategie-rozvoje-kultury-navrhova-cast.pdf>

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, č. 10/2010 Sb. m. s.

Veřejné opatrovnictví - Odkazy na tabulky s počtem opatrovanců v jednotlivých obcích dle krajů [online]. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2020. Poslední změna k 18. červnu 2021. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/verejne-opatrovnictvi.aspx>

Výběrové šetření osob se zdravotním postižením v roce 2018 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 11.10.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/90600407/26000619.pdf/b1d5a2b3-a309-4412-a962-03d847d3d1a0?version=1.5>

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení - 2014 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 19.11.2017]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2014>

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení - 2015 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 19.11.2017]. <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2015>

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2016 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2016>

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2017 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2017>

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2018 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2018>

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2019 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2019>

Vybrané údaje o sociálním zabezpečení – 2020 [online]. Praha: Český statistický úřad [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/vybrane-udaje-o-socialnim-zabezpeceni-2020>

Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, v platném znění

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, v platném znění

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění

Zákon č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, v platném znění

Zákon č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů, v platném znění

Zpráva o situaci na krajském trhu práce, o realizaci APZ v roce 2020 a strategie APZ pro rok 2021 [online]. Hradec Králové: Krajská pobočka Úřadu práce ČR v Královéhradeckém kraji [cit. 23.11.2021]. Dostupné z: https://www.uradprace.cz/documents/37855/902175/Rocni_HKK_2020.pdf/f912d173-e12c-52f4-3690-ca39bc26c477

7. Seznam tabulek

Tabulka 1 Příspěvek na péči – průměrný měsíční počet vyplacených dávek.....	6
Tabulka 2 Příspěvek na péči podle pohlaví, stupně závislosti a krajů v prosinci 2020.....	7
Tabulka 3 Příspěvek na péči podle věku v Královéhradeckém kraji.....	8
Tabulka 4 Vývoj počtu dávek pro osoby se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji v letech 2013–2020 – příspěvek na mobilitu.....	8
Tabulka 5 Počet držitelů průkazů osob se zdravotním postižením v Královéhradeckém kraji k 31. 12..	9
Tabulka 6 Příjemci důchodů podle druhu důchodu (dle stupně invalidity) v Královéhradeckém kraji k 31. 12.....	9
Tabulka 7 Vývoj nezaměstnanosti v Královéhradeckém kraji v letech 2016–2020	10
Tabulka 8 Počet zaměstnavatelů na chráněném trhu práce, kteří jsou příjemci příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce OZP dle §78a) (dříve §78) Zákona o zaměstnanosti.....	12
Tabulka 9 Počet osob se zdravotním postižením, jejichž zaměstnání je podpořeno příspěvkem na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na chráněném trhu práce dle §78a) (dříve §78) Zákona o zaměstnanosti.....	12
Tabulka 10 Vynaložené finanční prostředky na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle §78a) (dříve §78) Zákona o zaměstnanosti (v mil. Kč).....	12
Tabulka 11 Vývoj realizace vybraných nástrojů APZ pro OZP v Královéhradeckém kraji	13